

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὅτι ἢ παρὰ τῶν πληρεξουσίων Ἑρμοπούλεως δοθεῖσα χθὲς πρότασις τοῦ ν' ἀποτελῇ ἡ νῆσος ἰδίαν ἐκλεκτικὴν περιφέρειαν, καὶ νὰ ἐνεργῇ χωριστὰς ἐκλογὰς ἀπὸ τὰς περιεχομένας εἰς τὴν αὐτὴν περιφέρειαν τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου νήσους, ἀνεκλήθη ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, θεωρησάντων αὐτὴν ὡς προδικασθεῖσαν διὰ τῆς περὶ Γαλαξειδίου χθεςινῆς ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως· ἐπίσης δὲ ἀνεκάλεσαν καὶ οἱ Χῖοι τὴν δοθεῖσαν χθὲς πρότασιν των, ἔχουσα οὕτω:

« Οἱ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι Χῖοι, συνοικισμένοι ὄντες ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος εἰς τὴν νῆσον Σύρον, καὶ ἔχοντες πληθυσμὸν πλεον τοῦ κατὰ τὴν ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου ε. ε. ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, παρακαλοῦν δι' ἡμῶν τῶν ὑποφαινομένων πληρεξουσίων των, τὴν Σ. Συνέλευσιν νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὰς Βουλὰς ὡς νομοθετικὸν ζήτημα τό

« Ἄν οἱ Χῖοι δύνανται ἐντὸς τῆς Ἑρμοπούλεως νὰ σχηματίσωσιν ἴδιον τοῦ σωματείου των δῆμον καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἐκλέγωσιν ἴδιον αὐτῶν Βουλευτὴν.

Ἐντοσοῦτω δὲ νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑρμοπολιτῶν ».

Ἐζήτησαν δὲ συγχρόνως νὰ σημειωθῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς προτάσεώς των εἰς τὰ πρακτικά, ὥστε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τὰς Βουλὰς.

Συγχρόνως ὁ πληρεξούσιος Θήρας ἐζήτησε νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ συνοικισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἡ Συνέλευσις διετήρησεν εἰς τοὺς Ἑπτανησίους καθὼς τὸ διετήρησεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους μετανάστας, ν' ἀναγνωρισθῶσιν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ὅσα δικαιώματα αἱ Συνελεύσεις Τροιζήνος καὶ Ἀργους ἀπεφάσισαν περὶ αὐτῶν.

Ἦδὴ μεταβαίνωμεν, ἐπρόσθεσεν ὁ Πρόεδρος, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐπομένου τίτλου τοῦ νομοσχεδίου τῶν ἐκλογῶν. Εἷς δὲ τῶν εἰσαγγητῶν ἀνέγνω τὸ ἄρθρον 4, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 4.

« Οἱ Βουλευταὶ ἐκλέγονται ἀμέσως ὑπὸ τῶν πολιτῶν, τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν ».

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ ἐδάφιον α', τοῦ ἐπομένου ἁρθρου 5, ἔχον οὕτω. « Τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν ἀνήκει εἰς ὅλους τοὺς ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γεννηθέντας Ἕλληνας ἢ τοὺς ἀποκτήσαντας τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς καθεστῶτας Νόμους, συμπληρώσαντας τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἔχοντας προσέτι

ιδιοκτησίαν τινά ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἔχουσι τὴν πολιτικὴν διαμρνήν των, ἢ ἐξασκοῦντας ἐν αὐτῇ ὅποιονδήποτε ἐπάγγελμα ἢ ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα».

Εἰς τῶν πληρεξουσίων ἐπρότεινεν νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ α γεννηθέντας ἐντὸς τοῦ Βασιλείου » τὸ α αὐτόχθονας Ἕλληνας » διότι ἄλλως ἀποκλείομεν πολλὰ τέκνα αὐτοχθόνων, γεννηθέντα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου.

Ἐζητήθη συγχρόνως παρὰ τινων ἐξήγησις, τί ἐννόησεν ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὸ «ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα» διὰ νὰ μὴν μείνῃ οὐδεμία ἀμφιβολία εἰς τὸν νόμον.

Ὁ δὲ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν, ὅτι ἐνταῦθα ἐννοεῖται τὸ τοῦ ὑπρέτου ἐπιτήδευμα, ἢ τοῦ μαθητεύοντος εἰς τινὰ τέχνην, οἵτινες ὡς τοιοῦτοι δὲν ἐξασκοῦν ἀνεξάρτητον ἔργον, εἰσὶν ὑποκείμενοι εἰς ἄλλους, καὶ δὲν ἔχουσι διὰ τοῦτο καὶ τὴν ψῆφόν των ἀνεξάρτητον. Ἐννοεῖται δὲ ἐνταῦθα, ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην δὲν ὑπάγονται καὶ οἱ ὑπρέται, ἢ οἱ μαθητεύοντες εἰς τέχνην τινά, οἵτινες ἔχουν ιδιοκτησίαν· ἐννοεῖται πρὸς τούτοις ὅτι οἱ ἐργάται ἔχουν ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα.

Ἐνταῦθα ἕτερος τῶν πληρεξουσίων ἐπρότεινεν, ὅτι ἡ λέξις δημότης εἰς τοὺς περὶ δήμων καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμους, τοὺς ὁποίους μέχρι τοῦδε εἶχαμεν, περιλαμβάνει κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐννοίαν ὅλους τοὺς εἰς τὰς δύο κατηγορίας τοῦ ἄρθρου ἀναφερομένους, ἥτοι τοὺς γεννηθέντας ἐντὸς τοῦ Βασιλείου καὶ τοὺς ἀποκτήσαντας τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου. Ἐπρότεινε λοιπὸν ἀντὶ α τοὺς γεννηθέντας καὶ ἀποκτήσαντας » νὰ εἰπῶμεν α τοὺς δημότας Ἕλληνας » καὶ ἐννοεῖται κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν κατοικίαν, πρέπει νὰ ἐννοεῖται ἡ σταθερὰ κατοικία, δηλαδή τὸ μέρος ὅπου τις κατοικεῖ πραγματικῶς καὶ ἔχει ιδιοκτησίαν.

Σύμφωνα δὲ μὲ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν ἐξῆς τροπολογίαν·

«Τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν ἀνήκει εἰς ὅλους τοὺς δημότας τοῦ Βασιλείου, οἵτινες ἀπολαμβάνουν τὰ πολιτικὰ καὶ ἀστυκὰ δικαιώματα, συμπληρώσαντας τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας των, πρὸς δὲ ἔχοντας καὶ ιδιοκτησίαν τινὰ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν τὴν σταθερὰν κατοικίαν των, καὶ ἐξασκοῦν ἐν αὐτῇ ὅποιονδήποτε ἐπάγγελμα ἢ ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα».

Τὴν πρότασιν ταύτην ἀντικρούων ὁ εἰσηγητὴς, παρετήρησεν ὅτι ἡ περιλαμβανομένη ἐννοία εἰς τὸ α δημότης τοῦ Βασιλείου » ἐννοεῖται εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ σχεδίου μὲ τὰ α γεννηθέντας ἐντὸς τοῦ Βασιλείου, ἢ ἀποκτήσαντας κ. τ. λ. » ὅταν τὸ ἄρθρον τοῦτο συνδυασθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 21, καθ' ὃ δύναται ἕκαστος νὰ μεταβάλ-

λη τὴν ἐγγράφην τοῦ ἀπὸ τινος δῆμον εἰς ἄλλον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κατοικίαν, δὲν συμφωνεῖ ἡ τροπολογία μὲ τὸ σχέδιον, διότι κατὰ τὴν τροπολογίαν ἡ πολιτικὴ κατοικία, τὴν ὁποίαν δύναται τις νὰ ἔχῃ καὶ τι διαμένων ἄλλου, καταστρέφεται, γενομένης παραδεκτῆς ὡς πολιτικῆς κατοικίας τῆς σταθερᾶς διαμονῆς. Ἐπομένως κατὰ τὴν τροπολογίαν ὁ διαμένων εἰς τὰς Ἀθήνας Ὑδραῖος ἢ Γριπολιτζιώτης, καὶ τοι ἔχων εἰς τὴν πατρίδα τοῦ τὰ κτήματά του, δὲν δύναται νὰ ἐξασκῇ ἐκεῖ τὰ ἐκλεκτικά του δικαιώματα. Κατὰ τὴν τροπολογίαν καταστρέφεται ἡ παρ' ὅλων παραδεχομένη διάκρισις τῆς κατοικίας καὶ διαμονῆς, ἡ ὁποία ὁμως διετηρήθη κατὰ τὸ σχέδιον. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπιμένει, εἶπεν, εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου τοῦ σχεδίου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὀρθώτερον.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας, ἐπρόσθεσεν ἄλλοι, καταστρέφεται ἡ νομικὴ κατοικία, ἥτις εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔχει τις συγκεντρωμένα τὰ συμφέροντά του καὶ ἐξασκεῖ τὰ πολιτικά του δικαιώματα, δυνάμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 21 νὰ μεταβάλλῃ αὐτὴν ὅποτεν θέλῃ. Κατὰ δὲ τὴν τροπολογίαν γίνεται παραδεκτὴ ὡς τοιαύτη ἡ διαμονή, ἥτις ὡς πρὸς τὴν κατοικίαν εἶναι ἀδιάφορόν τι. Κατὰ τὴν τροπολογίαν πίπτομεν εἰς τὸ ἄτοπον νὰ θεωρῶμεν τοὺς ἀνθρώπους ῥιζωμένους τρόπον τινὰ διὰ πάντα εἰς τι μέρος, καὶ μὴ δυναμένους νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ὅπου τὰ συμφέροντά των ὑπαγορεύσωσιν, διότι διὰ τῆς μεταβάσεώς των θέλουν συμμεταφέρει ἀπανταχοῦ καὶ τὴν κατοικίαν των. Ἡ πολιτικὴ κατοικία διέπεται ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς σκοποὺς ἐκάστου καὶ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καὶ διατηρεῖται ὅπου καὶ ἂν μεταβῇ ὁ ἄνθρωπος.

Ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν παρετήρησεν, ὅτι οἱ προλαλήσαντες ἐσύγχισαν τὴν σταθερὰν καὶ διαρκῆ μὲ τὴν προσωρινὴν κατοικίαν, θέλοντες τὴν ἐξαίρησιν, τοῦ νὰ διαμένῃ τις ἄλλου καὶ εἰς ἄλλο μέρος νὰ ἔχῃ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, νὰ μεταστρέψωσιν εἰς κανόνα, ἐνῶ ὁ κανὼν πρέπει νὰ ᾖ ἡ σταθερὰ κατοικία. Ἐς πρὸς δὲ τὴν προτεινομένην ἀντικατάστασιν τοῦ «γεννηθέντας καὶ ἀποκτήσαντας» μὲ τὸ «ἀδημότας» παρετήρησεν, ὅτι ἡ Συνέλευσις νομοθετεῖ προσωρινὸν νόμον, καὶ πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὰ περὶ τούτου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων καὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, μὴ δυνάμενη νὰ μεταβάλλῃ τι εἰς τὸν περὶ δήμων καὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμον. Ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ περίπτωσις τοῦ νὰ ὀρίσθωσιν οἱ ἔχοντες τὸ δικαίωμα ψήφου, καὶ ὠρίσθη ὅπως εἰς τὴν τροπολογίαν. Ἐπομένως τὸ 21 ἄρθρον θεραπεύει τὰ περὶ ἐξαίρεσεως.

ἐφ' ἱκανὸν περιστραφείσης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς τροπολογίας, ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὸν § 1 τοῦ ἁρθρου κατὰ τὸ σχέδιον, οὕτως·

Ἄρθρον 5.

α Τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν ἀνήκει εἰς ὅλους τοὺς ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γεννηθέντας Ἕλληνας ἢ τοὺς ἀποκτήσαντας τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, συμπληρώσαντας τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἔχοντας προσέτι ἰδιοκτησίαν τινὰ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἔχουσι τὴν πολιτικὴν διαμονήν των, ἢ ἐξασκοῦντας ἐν αὐτῇ ὅποιονδήποτε ἐπάγγελμα ἢ ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα. »

Ἀπεφάνθη δὲ συγχρόνως νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ἰδιοκτησίαν ἐννοεῖ ἐνταῦθα τὴν ἀκίνητον, πρὸς δὲ καὶ τὴν κινητὴν, ὅταν αὕτη ᾖται προσοδοφόρος καὶ φοροτελής, ὡς τὸ ποίμνιον, αἱ ἀγέλαι, τὰ μελίσσια καὶ λοιπὰ, καὶ ὅτι πολιτικὴ κατοικία εἶναι τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου τις ἐξασκεῖ τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικά του δικαιώματα, καὶ ἂν πραγματικῶς δὲν διαικμενῇ ἐκεῖ.

Ἐρωτήσαντος ἐνὸς τῶν πληρεξουσίων, ἐάν καὶ τὰ πλοῖα περιλαμβανῶνται, πολλοὶ ἀπήντησαν ὅτι ταῦτα θεωροῦνται ὡς ἀκίνητος περιουσία, καὶ ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

Ἐντεῦθεν ὁ εἰσηγητὴς ἀνέγνωσε τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ἁρθρου 5, ἔχοντος οὕτως·

α Ἐξαιροῦνται α) οἱ διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐπὶ κακούργηματι· β) οἱ προσκαίρως ἢ διὰ παντὸς στέρηθέντες κατὰ συνέπειαν δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ψηφοφορεῖν· γ) οἱ στερούμενοι τῆς ἐλευθέρως διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των. »

Ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ α. ἐδάφειου, ὅτι αὐτὸ ἔχει καλῶς, διότι εἰς τὴν ἐναντίαν περίστασιν ἠθέλωμεν προξενήσει εὐλάβειν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀπολύοντες ἀνθρώπους κατὰ τῶν ὁποίων οὐ μόνον καταμήνυσις ἐγένετο ἐπὶ κακούργηματι, ἀλλὰ καὶ ἐνταλμα συλλήψεως ἐξεδόθη, καὶ οἷτινες ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦσιν.

Ἀντιπαρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι παθήματα διάφορα, τὰ ὅποια πολλοὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπέστησαν, πρέπει νὰ πείσωσιν ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ ζητήσωμεν περισσοτέραν ἀσφάλειαν κατὰ τοῦτο· ὅταν τις λάβῃ ὑπ' ὄψιν ληστὰς, φονεῖς καὶ ἄλλους τοιούτους κακούργους, τότε θέλει νομίσῃ καλῶς ἔχον τὸ ἐδάφειον, ἀλλ' ὅταν τις ἐνθυμηθῇ ὅτι καὶ στρατηγοὶ, καὶ προεσῶτες πύλεων καὶ χωρίων δύνανται ἐπὶ δολείῳ σκαπῶ νὰ τεθῶσιν ὑπὸ ἀνάκρισιν καὶ νὰ ἐμποδισθῶσι τοῦ

δικαιώματος τῶν ἐκλογῶν, τότε δὲν θέλει εὖρη καὶ ὡς ἔχον αὐτὸ. Απήτησαν δ' ἐπομένως ὥστε τότε μόνον νὰ ἐξαιρῶνται, ὅταν παραπεισθῶσιν εἰς δίκην διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος.

Ὁ εἰσηγητὴς καὶ ἄλλοι τῶν πληρεξουσίων ἀπήντησαν, ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τοῦ φόβου τοῦ παρελθόντος φερόμενοι, ν' ἀποφασίσωμεν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ προξενήσῃ μεγάλην εἰς τὴν κοινωνίαν βλάβην, χωρὶς νὰ ὑπόσχεται μεγάλην ὠφέλειαν. Δι' ὀλίγους ψηφοφόρους, ἐνῶ μάλιστα παραδεχθέντες τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς καλοῦμεν παμπόλλους εἰς τὴν ψηφοφορίαν, δὲν πρέπει ν' ἀνοίξωμεν τὰς θύρας τῶν φυλακῶν καὶ νὰ θέσωμεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας κακούργους. Ἄν ἐπρόκειτο περὶ τῶν ὑποψηφίων εἰς Βουλευτὰς ἤθελεν ἔχει λόγον ἢ προτεινομένη ὑποψία, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῶν ψηφοφόρων, δὲν ὑπάρχει λόγος εἰς τὰς παρουσιαζόμενας ὑποψίας. Ἀφοῦ γίνεται καταμήνυσις, ἐκδίδεται ἐνταλμα συλλήψεως αἰτιολογημένον ἀποχρόντως καὶ ἀρχίζει ἡ τακτικὴ ἀνάκρισις, ὑπάρχει βεβαίως οὐκ ὀλίγη πιθανότης τῆς ὑπάρξεως τοῦ κακουργήματος. Διὰ τοῦτο λοιπὸν νὰ ζητήσωμεν καὶ ἄλλην πιθανότητα, τὴν τῆς παραπομπῆς εἰς δίκην διὰ βουλεύματος, ἥτις μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου γίνεται; Ἄν ἀπολύσωμεν τοὺς ἐπὶ κακουργήματι διατελοῦντας ὑπὸ ἀνάκρισιν, θέλομεν δώσῃ ἀφορμὴν τοῦ νὰ ὑπεκφεύγῃ τὴν τιμωρίαν οἱ πραγματικῶς ἔνοχοι, θέλομεν κλονίσῃ τὴν ἀσφάλειαν τῆς κοινωνίας καὶ θέλομεν δώσῃ ἀφορμὴν εἰς πλείονα κακουργήματα. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μείνῃ, ὡς ἔχει, τὸ ἐδάφιον.

Ἄλλος δὲ τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι τὰ ἐγκλήματα διακρίνονται εἰς ἐγκλήματα κατὰ ἰδιωτῶν καὶ εἰς ἐγκλήματα κατὰ τῆς πολιτείας. Νομίζω λοιπὸν, εἶπεν, ὅτι πληροῦμεν ὅλων τὸν σκοπὸν καὶ μακρύνομεν τὰς ὑποψίας, ὅταν ἀφήσωμεν τὸ ἐδάφιον ὡς ἔχει, σημειώσωμεν δὲ εἰς τὰς πρακτικά, ὅτι οἱ διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν διὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δύνανται νὰ ἐξέλθωσι τῶν φυλακῶν ἐπὶ ἀποχρώσει ἐγγυήσει καὶ νὰ μετὰσχῃ τῆς ψηφοφορίας.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη νὰ μείνῃ τὸ ἐδάφιον α. τοῦ τελευταίου § τοῦ ἀρθροῦ 5 ὡς ἔχει, καὶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ῥητῶς ἡ ἐξῆς ἐρμηνεία αὐτοῦ: α Ἄν εὕρισκονται ἐν ταῖς φυλακαῖς ἄνθρωποι, ἐπὶ πολιτικῶ ἐγκλήματι διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, νὰ ἐξέρχωνται τῶν φυλακῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἐκλογῶν ἐπὶ ἀποχρώσει ἐγγυήσει. »

Ἐπὶ τοῦ γ'. ἐδαφίου τοῦ εἰρημένου §, εἰς τῶν πληρεξουσίων

παρστήρησεν; ὅτι εἰς τὰ χωρία εἰσὶ μετὰ τοῦ οἰκάρχου ἡνωμένοι καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ διατελοῦντες καὶ μέχρι τῶν 40 ἐτῶν· οὗτοι λοιπὸν δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν; ὁ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν, ὅτι τὸ ἐδάφιον ἀφορᾷ τοὺς βλαῖκας καὶ ἄλλους τοιοῦτους, τῆς περιουσίας τῶν ὀπείων ἢ διαχειρίσις ἀπηγορεύθη, ἐκεῖνοι δὲ, περὶ ὧν ἠρώτησεν ὁ προλαλήσας, ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν. Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὴν τοῦ εἰσηγητοῦ παρατήρησιν.

Ἀποφανθείσης τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τοῦ ὅλου παραγράφου, ὅτι ἔχει καλῶς κατὰ τὸ σχέδιον, ὁ εἰσηγητὴς ἀνέγνω τὸ ἄρθρον 6 τοῦ περὶ ἐκλεκτικῶν καταλόγων μέρους, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 6.

« Ἄμα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου οἱ δήμαρχοι, παραλαμβάνοντες τοὺς δημοτικούς καὶ εἰδικούς παρέδρους ἐκάστης κοινότητος καὶ τοὺς ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν, ὀφείλουσι νὰ συντάξωσι κατάλογον τῶν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν. » Παρατηρήθη ὑπὸ τινων τῶν πληρεξουσίων.

1) Ὅτι εἶναι καλὸν ἀντὶ τῆς φράσεως « τῶν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν », νὰ τεθῇ ἡ λέξις « τῶν δημοτῶν ἢ τῶν κατοίκων », διότι ἄλλως προδικάζεται τὸ περὶ τῶν ψηφοφόρων ζήτημα.

2) Ἀντὶ « τοὺς ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν » νὰ τεθῇ « τοὺς ἱερεῖς τοῦ δήμου ».

3) Ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου ν' ἀνατεθῇ εἰς τοὺς παρέδρους, τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπιτροπὴν τινα ἐκ γερόντων, ἐκλεγομένων ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς κοινότητος· διότι ἄλλως, ἐπειδὴ ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ δημάρχου καὶ παρέδρου, οὐ μόνον ὁ κατάλογος θέλει συνταχθῇ κατὰ πνεῦμα μονομερίας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον θέλει δικάσει τὰς ἐνστάσεις.

Ἀντιπαρατηρήθη παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ὡς πρὸς τὸ 1, ὅτι ἐτέθη ἡ φράσις « τῶν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν », διότι δὲν ψηφοφοροῦσι πάντες οἱ δημόται, ἀλλ' ὅσοι ἔχουσι τὴν παρὰ τοῦ νόμου ὁρισθεῖσαν ἡλικίαν.

Ὡς πρὸς τὸ 2, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς λέξεως « ἐνοριῶν » ἐνόησεν καὶ τοὺς τῶν χωρίων ἱερεῖς, οἵτινες γνωρίζουσι κάλλιον παντὸς ἄλλου τοὺς συγκατοίκους των.

Ὡς πρὸς τὸ 3, ὅτι τοῦτο κατασταίνει δυσχερεστέραν τοῦ καταλόγου τὴν σύνταξιν, διότι ἐκ τίνων θέλει ἐνεργηθῇ τῆς προτεινομένης ἐπιτροπῆς τῶν γερόντων ἢ ἐκλογῇ; ἔπειτα ἡ ὑποψία τῆς μονομερίας δὲν ὑπάρχει καὶ ἐνταῦθα; Ἐπρότειναν ἐπομένως νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ σχέδιον.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

Ἀνέγνω ἀκολουθῶς ὁ εἰσηγητὴς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ σχεδίου, ἔχον ὡς ἀκολουθῶς·

« Ὁ κατάλογος περιέχει·

α) Τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν·

β) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἐγγραφομένων·

γ) Τὴν ἡλικίαν·

δ) Ἄν ᾖ αὐτόχθων, ἢ ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἔχει τὴν διαμονὴν τοῦ εἰς τὸν δῆμον·

ε) Ἐὰν ἔχῃ ἰδιοκτησίαν·

ς) Τὸ ἐπάγγελμα ἢ ἐπιτήδευμα·

ζ) Τὰς τυχόν παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν στέρησιν τῆς ἐλευθέρας διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ, ἢ ἐκείνου τοῦ ψηφοροεῖν·

Οἱ κατάλογοι οὗτοι μένουσιν ἀμετάβλητοι· ἀναθεωροῦνται δὲ κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς 1 ἐκάστου Ἀπριλίου, διὰ νὰ γίνωνται αἱ ἀνήκουσαι ἐγγραφαὶ καὶ ἐξαλείψεις συμφώνως μὲν τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. »

Παρατηρήθη ὑφ' ἐνὸς τῶν πληρεξουσίων, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ σημειῶνται εἰς τὸν κατάλογον τῶν κατοίκων καὶ αἱ ὀνομασίαι τῶν κοινοτήτων καὶ χωρίων εἰς τὰ ὅποια οἱ κάτοικοι ἀνήκουσιν ὥστε νὰ καταστῇ εὐκρινεστέρα τοῦ καταλόγου ἡ ἐξακρίβωσις.

Ἀπήντησαν πολλοὶ ὅτι ἐννοεῖται τοῦτο, ὅτι κατ' ὄνομα θέλουσι σημειωθῇ αἱ κοινότητες. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου παραγράφου παρατηρήθη ὅτι ἡ θέσις αὐτοῦ εἶναι καταλληλοτέρα ἐντέλει τοῦ τίτλου.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

Ἐπὶ τοῦ ζ'. ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου ἐτέθησαν ἀντὶ τῆς λέξεως «ἐκείνου», αἱ λέξεις «τοῦ δικαιώματος»· προσετέθησαν δὲ ἐπὶ τέλους αὐτοῦ ταῦτα «ὁ κατάλογος συντάσσεται καθαρὸς καὶ ἄνευ διαγραφῶν ἢ προσθηκῶν καὶ ὁμοιον τούτῳ ἀντίγραφον καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν μνησθέντων δημάρχων, παρέδρων καὶ ἱερέων, πέμπεται ἀμέσως μετὰ τὴν σύνταξιν εἰς τὸν διοικητήν· » ὥστε τὸ ἄρθρον 7 ἐγένετο δεκτὸν, τροποποιηθὲν ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 7.

Ὁ κατάλογος περιέχει·

α) Τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν·

β) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἐγγραφομένου·

γ) Τὴν ἡλικίαν·

δ') Ἄν ᾔναι αὐτόχθων ἢ ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἔχει τὴν διαμονὴν τοῦ εἰς τὸν δῆμον.

ε') Ἐὰν ἔχῃ ιδιοκτησίαν·

ς') Τὸ ἐπάγγελμα ἢ ἐπιτήδευμα·

ζ') Τὰς τυχόν παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν ζήτησιν τῆς ἐλευθέρας διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ, ἢ τοῦ δικαιώματος τοῦ ψηφοφορεῖν.

Ὁ κατάλογος συντάσσεται καθαρὸς καὶ ἄνευ διαγραφῶν ἢ προσθηκῶν, καὶ ὅμοιον τούτῳ ἀντίγραφον καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν μνησθέντων δημάρχου, παρέδρων καὶ ἱερέων πέμπεται ἀμέσως μετὰ τὴν σύνταξιν εἰς τὸν διοικητὴν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 8 τοῦ σχεδίου ἔχον οὕτω·

Ὁ κατάλογος θέλει ἐκτεθῇ εἰς τὸ δημαρχεῖον ἐκάστου δήμου τὴν 25 τὸ βραδύτερον ἡμέραν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἀποσπάσματα εἰς πᾶσαν παρεδρίαν, περιέχοντα τοὺς ψηφοφόρους ἐκάστης παρεδρίας. Διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἔτη τὴν 15 Ἀπριλίου· ἡ ἐκθεσις γνωστοποιεῖται διὰ προγράμματος τοῦ δημάρχου, ἐνῶ συνάμα προσδιορίζεται καὶ δεκαήμερος προθεσμία διὰ τὴν παραδοχὴν ἐνστάσεων κατὰ τοῦ καταλόγου.

Ἐν μὲν τῷ α. §. τοῦ ἁρθροῦ τούτου προσετέθησαν αἱ λέξεις « ἐπιτοπίου καὶ ἐπισήμου » καὶ « ἐν αὐτῇ » ἐξαλειφθεῖσιν τῶν « ἐκάστης παρεδρίας. » Ἐν δὲ τῷ ε'. προσετέθησαν αἱ λέξεις « διὰ δημοσίας κηρύξεως » καὶ ἐν τέλει αὐτοῦ ταῦτα.

« Ἀντίγραφον δὲ τοῦ προγράμματος πέμπεται αὐθημερόν εἰς τὸν Διοικητὴν. »

Ἀπεφασίσθη νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τοῦ καταλόγου νὰ δίδηται εἰς πάντα, ὅστις ἤθελε ζητήσῃ. Οὕτω τὸ ἄρθρον 8 ἐγένετο παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν, τροποποιηθὲν ὡς ἀκολούθως·

Ἄρθρον 8.

« Ὁ κατάλογος θέλει ἐκτεθῇ εἰς τὸ δημαρχεῖον ἐκάστου δήμου τὴν 25, τὸ βραδύτερον, ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐπιτοπίου καὶ ἐπισήμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἀποσπάσματα εἰς πᾶσαν παρεδρίαν, περιέχοντα τοὺς ἐν αὐτῇ ψηφοφόρους· διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἔτη τὴν 15 Ἀπριλίου.

Ἡ ἐκθεσις γνωστοποιεῖται διὰ δημοσίας κηρύξεως καὶ διὰ προγράμματος τοῦ δημάρχου, ἐνῶ συνάμα προσδιορίζεται καὶ δεκαήμερος προθεσμία διὰ τὴν παραδοχὴν ἐνστάσεων κατὰ τοῦ καταλόγου· ἀντίγραφον δὲ τοῦ προγράμματος πέμπεται αὐθημερόν εἰς τὸν Διοικητὴν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἄρθρον 9 καὶ ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὸ σχέδιον ὡς ἀκολουθῶς.

Ἄρθρον 9.

Πᾶς ἔχων τοῦ ψηφοφορεῖν καὶ ἐκλέγεσθαι τὸ δικαίωμα, δύναται νὰ κάμῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως παράπονα κατὰ τοῦ ἐκτεθέντος καταλόγου διὰ παραλείψεις ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα, ἢ διὰ ἐγγραφὴν μὴ ἐχόντων ταῦτα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὰς ὑποστηρίξῃ μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις.

Ἐντεῦθεν ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 10 τοῦ σχεδίου ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον. 10.

Τὰ παράπονα ταῦτα γίνονται ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ τεσσάρων μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ἐντὸς τοῦ ἰδίου σώματος, παρόντος καὶ τοῦ δημάρχου, καὶ ἐγγράφονται εἰς ἴδιον πρωτόκολλον ὑπογραφόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ παραπονεμένου· τούτου ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη εἰς τὴν αὔριον.

Ἐντεῦθεν ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν Συνεδρίαν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ..

Ὁ ἐκτελῶν χρέη Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Ν. Δρόσος.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.
Γ. Δοκός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΗ'.

Τῆς 10 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους, ἡμέραν παρασκευὴν, συνελθόντων τῶν πληρεξουσίων ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἐγένετο ἡ ἐκφώνησις τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν πληρεξουσίων. Εὗρεθέντων δὲ παρόντων διακοσίων εἴκοσι δύο καὶ ἀπόντων εἴκοσι, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίαν.

Ανεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, καὶ γινόμενα παραδεστά εἰς τὴν Συνέλευσιν ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου τῶν ἐκλογῶν, διακοπεῖσα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίαν, καὶ ἡ τῶν ἐπομένων αὐτοῦ.

Ὁ εἰσιγγντῆς ἀνέγνωσε τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχον οὕτω· «Τὰ παράπονα ταῦτα γίνονται ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τεσσάρων μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συμβουλίου ἐντὸς τοῦ ἰδίου σώματος, παρόντος καὶ τοῦ Δημάρχου, καὶ ἐγγράφονται εἰς ἴδιον πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ παραπονεμένου. » Παρατήρησε δὲ ἐπ' αὐτοῦ ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι εὐκολώτερος καὶ ταχύτερος καὶ μᾶς ἀπαλλάττει ἀπὸ βραδύτητας καὶ ἀκυρότητας ψηφοφοριῶν. Ἐπρότεινε δὲ τὰ μέλη ταῦτα τῆς ἐπιτροπῆς νὰ λαμβάνωνται ἀδιαφόρως καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἀντιπαρετηρήθη παρ' ἄλλων ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς ἐκλογῆς ἡ ἐπιτροπὴ σχηματιζομένη ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, θέλει εἶσθαι κομματικὴ, ἀντιπροσωπεύουσα τὰς θελήσεις καὶ τὰ συμφέροντα τῆς μιᾶς μερίδος ἐκάστου δήμου. Διὰ τοῦτο θεωροῦν προκριτότερον νὰ λαμβάνηται ἡ πενταμελὴς ἐπιτροπὴ διὰ κλήρου ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν δημοτικῶν συμβούλων καὶ τῶν ἱσαριθμῶν ἐπιλαχούντων, ἐκλέγουσα αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ καὶ τὸν πρόεδρόν της.

Ἐνταῦθα παρατηρήσεως γενομένης ὅτι ἡ ἀνεύρεσις τῶν ἐπιλαχούντων εἶναι δύσκολος καθόσον μάλιστα εἰς τινὰς δήμους ἀπωλέσθησαν οἱ κατάλογοι τῶν ψηφοφοριῶν. Τα δὲ ὀνόματα τῶν δημοτικῶν συμβούλων κατὰ τὰς προλαβούσας δύο περιόδους τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων, τῶν ὀρκωτῶν, τῶν δημάρχων καὶ παρέδρων εἶναι πασίγνωστα. Ἐπροτάθη ὅτι εἶναι καλῆτερον διὰ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ διότι τὰ πρόσωπα ταῦτα παρέχουν περισσοτέραν ἐγγύησιν εἰς τοὺς δημότας, διὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀμερόληπτον ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των, τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τῆς ὁποίας θὰ γίνωνται τὰ παράπονα νὰ λαμβάνωνται διὰ κλήρου μεταξὺ τούτων ὄλων.

Ἐπομένως τροποποιηθὲν τὸ ἄρθρον, ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὡς ἔπεται.

Άρθρον 10.

« Τὰ παράπονα ταῦτα γίνονται ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, παρόντος καὶ τοῦ Δημάρχου, καὶ ἐγγράφονται εἰς ἴδιον πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ἐκάστατε ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ παραπονουμένου. »

« Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς λαμβάνονται διὰ κλήρου ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν περίοδον δημοτικῶν συμβούλων καὶ τῶν χρηματισάντων κατὰ τὰς προηγηθείσας δύο περιόδους ἢ καὶ μιᾶς μόνης, ἂν δὲν ὑπῆρξαν εἰς τινὰς δήμους δύο. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκλέγει τὸν Πρόεδρόν της. »

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτω·

Άρθρον 11.

« Τὴν ἐνδεκάτην ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐν τῷ 8 ἄρθρῳ ἀναφερομένου προγράμματος τὸ πρωτόκολλον τῶν παραπόνων ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον τοῦ δήμου. Συγχρόνως δὲ διὰ νέου προγράμματος προσκαλοῦνται οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς ἀντιρρήσεις των ἐντὸς πέντε ἡμερῶν. »

« Αἱ ἀντιρρήσεις γίνονται καθ' ὃν τρόπον τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀρίζει. »

Ἐγένετο δὲ παμψηφεί παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ ἐπόμενον 12 ἄρθρον τοῦ σχεδίου, ἔχον οὕτω·

« Τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ ὠρισμένης προθεσμίας, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, παρόντος καὶ τοῦ δημάρχου, ἐξάγει διὰ κλήρου δεκαπέντε ὀνόματα ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν κατάλογον, κατὰ τῶν ὁποίων δὲν ἔγειναν ἐνστάσεις· ἐκ δὲ τῶν οὕτω κληρωθέντων συσταίνεται δικαστήριον ὀρκωτῶν εἰς ἐκδίκασιν τῶν ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρετήρησεν ὁ εἰσηγητῆς, ὅτι τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον παραδέχεται τὸ σχέδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐνστάσεων, εἶναι τὸ ἀθώτερον καὶ ἀμεροληπτρότερον σύστημα· ἐλλ' ἐπειδὴ τὸ ψηφοφορεῖν εἶναι γενικὸν εἰς ὅλους μεταξὺ τῶν κληροθησομένων, οἱ πλείότεροι θέλουν εἶσθαι ἀγράμματοι καὶ ὅλως ἀνίκανοι. Ὅθεν ἐμμένων εἰς τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα τοῦ ἄρθρου, ἐπρότεινε νὰ εὑρεθῇ καταλληλότερος τρόπος συνθέσεως τῆς δικαζούσης τὰ παράπονα ἐπιτροπῆς.

Σύμφωνα δὲ μὲ ταῦτα ἐπροτάθη ἡ ἐξῆς τροπολογία.

Άρθρον 12.

« Τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ προηγούμενῳ

ἄρθρῳ ὠρισμένης προθεσμίας τὸ δημοτικὸν συμβούλιον εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν, παρόντος καὶ τοῦ δημάρχου, ἐξάγει διὰ κλήρου δεκαπέντε ὀνόματα ἐκ τῶν χρηματισάντων ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῶν δήμων μέχρι τοῦδε ἐπαρχιακῶν συμβούλων, δημάρχων, παρέδρων, δημοτικῶν συμβούλων καὶ ὀρκωτῶν, ἐκ δὲ τῶν οὕτω κληρωθέντων συσταίνεται δικαστήριον ὀρκωτῶν εἰς ἐκδίκασιν ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἁρθροῦ τοῦ σχεδίου ἢ τῆς τροπολογίας, ἐπροτιμήθη ἡ τροπολογία διὰ μεγάλης πλειοψηφίας.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι πρέπει νὰ προληφθῇ ἡ περίπτωσις καθ' ἣν τὰ κληρωθέντα μέλη εἶναι ἀπόντα ἢ ἀρνοῦνται νὰ συνέλθωσι, καὶ ἐπροτάθη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ γίνηται ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς ἐνόρκους, δηλαδή νὰ κληροῦται συγχρόνως καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς ἀναπληρωτῶν. Ἐπομένως προστέθη εἰς τὸ ἄρθρον 12 ὡς ἐδάφιον δεύτερον τὸ ἐξῆς

« Συγχρόνως θέλουν ἐξαχθῇ ἐκ τῆς κάλπης ἕτερα δεκαπέντε ὀνόματα, τὰ ὅποια θέλουν χρησιμεύσῃ ὡς ἀναπληρωτικὰ μέλη τοῦ δικαστηρίου. »

Ἐνταῦθα κατὰ πρότασιν πληρεξουσίου τινὸς Θήρας παρεδέχθη ἡ Συνέλευσις νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι εἰς ὅσους δήμους δὲν ὑπάρχουν πρόσωπα ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον ἀναφερομένων διὰ νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν δεκαπέντε τίθενται εἰς τὴν κληρωτὶδα τὰ ὑπάρχοντα μόνον ἐξ αὐτῶν.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη τὸ ἐπόμενον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον διορθωθὲν κατὰ τὸ λεκτικόν, ἐγένετο παραδεκτὸν, ὡς ἐξῆς·

Ἄρθρον 13.

« Οἱ κληρωθέντες, εἰδοποιούμενοι ἀμέσως παρὰ τοῦ δημάρχου, ὀφείλουν νὰ συνέλθωσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου, καὶ, δίδοντες ἐνώπιον τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ ἱερέως εἰς τὸ δημοτικὸν κατάστημα τὸν διὰ τοὺς ἐνόρκους προσδιορισμένον ὅρκον, δικάζουσιν ἀνεκκλήτως τὰ παράπονα, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων καὶ ὅλα τὰ παρουσιασθέντα ἔγγραφα. Ἡ διάρκεια τῆς ἐκδικάσεως ὅλων τῶν ἐνστάσεων δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν ὀκτῶ ἡμερῶν. »

Ἐγένετο παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Ἐτέθη ἀκολούθως εἰς συζήτησιν τὸ ἐπόμενον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου. Ἐκρίθη δὲ εὐλογον νὰ ὀρισθῇ δι' αὐτοῦ ῥητῶς, ὅτι πρόεδρος τῆς δικαζούσης τὰ παράπονα πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς θέλει εἶσθαι ὁ πρῶτος λαχὼν τὸν κλῆρον· ἐπομένως ἐτροποποιήθη

κατὰ τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ κατὰ τὸ λεκτικὸν τὸ ἄρθρον, ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 14.

« Ἐκ τῶν κληρωθέντων δεκαπέντε ὀνομάτων ἐκάτερον τῶν μερῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαίρῃσιν ἀνὰ πέντε, τὰ δὲ μένοντα πέντε, ἔχοντα προϊστάμενον τὸν πρῶτον κληρωθέντα, δικάζουσι συνοπτικῶς δημοσίᾳ· αἱ ἀποφάσεις πρέπει νὰ ᾖναι συντόμως αἰτιολογημέναι καὶ καταχωρίζονται εἰς ἐπὶ τούτῳ συνταττόμενον πρωτόκολλον. »

« Ἐὰν τὰ μέλη δὲν ζητήσωσιν ἐξαίρεσιν, τὰ πέντε μέλη ἐξάγονται διὰ κλήρου, ὁ δὲ πρῶτος ἐξαχθεὶς προεδρεύει. »

Ἐγένετο παμψηφεί παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ παρατηρήθη ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι, διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ καταχρήσεις καὶ νοθεύσεις εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ καταλόγου κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, εἶναι προκριτώτερον ἢ διόρθωσις αὐτοῦ νὰ γίνηται παρ' αὐτῆς τῆς ἰδίας ἐπιτροπῆς· ἐπομένως, διορθωθὲν κατὰ τὴν παραδεχθεῖσαν ταύτην παρατήρησιν τὸ ἄρθρον, ἐγένετο παμψηφεί παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 15.

« Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποφάσεων τούτων ὁ κατάλογος διορθοῦται ἀπὸ τὸ δικαστήριον, καὶ ὁ Δήμαρχος ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων, νὰ σημειώσῃ τὴν διόρθωσιν ἐπὶ τοῦ καταλόγου τοῦ ἐκτεθειμένου εἰς τὸ δημαρχικὸν κατάστημα, καὶ νὰ πέμψῃ ἀντίγραφον ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν Διοικητὴν. »

Ἀκολουθῶς μετέβη ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐπομένου Τίτλου Γ'. *περὶ ἐκλεκτικῶν Συνοδῶν* ἐπιγραφομένου· ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἤρμοζεν εἰς τὸ πρῶτον νομοσχέδιον τὸ παραδεχόμενον τὴν ἔμμεσον ἐκλογὴν. ἀλλ' ἤδη, παραδεχθέντος τοῦ συστήματος τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, ἐπειδὴ μία καὶ μόνη ἐκλεκτικὴ Σύνοδος λαμβάνει χώραν, ἀρμόζει κάλλιον ἡ ἐπιγραφή *« Περὶ ψηφοφορίας καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων »*. Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ ἄρθρον 16 τοῦ σχεδίου, ἔχον οὕτως·
« Ὁ Διοικητὴς ἅμα εἰδοποιηθῇ παρὰ τῶν Δημάρχων, τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐξελέγξεως τῶν καταλόγων καὶ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, θέλει προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως, τὸν τόπον καὶ τὴν διάρκειαν τῶν περὶ ἐκλογῆς ἐργασιῶν. Ἡ διάρκεια τῶν ἐκλογῶν θέλει εἶσθαι ὀκταήμερος· » — α ὁ Διοικητὴς θέλει ἀπο-

στείλει ὁμοῦ μὲ τὰς προκηρύξεις καὶ μίαν κάλπην εἰς ἕκαστον δῆμον ἐσφραγισμένην μὲ τὴν σφραγίδα τῆς διοικήσεως ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν. »

Ἐπροτάθησαν δὲ ἐπ' αὐτοῦ δύο τροπολογίαι· α) ὅτι εἶναι καλῆτερον διὰ νὰ ἀποφύγωμεν πᾶσαν ἐραδύτητα εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκλογῶν, προσερχομένην ἀπὸ τὸν διοικητὴν, νὰ ὀρισθῇ ῥητῶς ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν ἡ πρώτη κυριακὴ μετὰ τὴν παρὰ τῶν δημάρχων εἰδοποίησιν, καὶ β) ὅτι πρέπει νὰ ὀρισθῇ ῥητῶς ὡς μέρος συναθροίσεως ὁ εὐρυχωρότερος ναὸς τῆς πρωτεύουσας τοῦ δήμου. Τὴν δευτέραν ταύτην ἐκ τῶν δύο ἀνωτέρω τροπολογιῶν ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη· ἐπὶ τῆς πρώτης δὲ παρετηρήθη, ὅτι διὰ τῆς φράσεως τοῦ ἄρθρου αἶμα εἰδοποιηθῇ ὁ Νόμος ὑποχρεώνει τὸν διοικητὴν νὰ ἐπισπεύσῃ ὅσον τάχιστα τὴν ἐναρξιν τῶν ἐκλογῶν, ἥτις πιθανὸν νὰ ᾖναι δυνατὸν νὰ γίνῃ καὶ πρὸ τῆς προθεσμίας, τὴν ὁποίαν ἡ Συνέλευσις ἤθελε προσδιορίσῃ ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως.

Ἐγένετο δὲ συγχρόνως παραδεκτὴ καὶ ἡ πρότασις τοῦ νὰ τεθῇ ἐντὸς τοῦ β. §. ἀντὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν νὰ γείνη ὅλων τῶν γωνιῶν.

Ἐπομένως ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ ἄρθρον, τροποποιημένον οὕτως.

Ἄρθρον 16.

« Ὁ διοικητὴς αἶμα εἰδοποιηθῇ παρὰ τῶν δημάρχων τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐξελέξεως τῶν καταλόγων καὶ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, θέλει προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως, τὸν εὐρυχωρότερον ναὸν τῆς πρωτεύουσας τοῦ δήμου ὡς τόπον τῆς ψηφοφορίας, καὶ τὴν διάρκειαν τῶν περὶ ἐκλογῆς ἐργασιῶν. Ἡ διάρκεια τῶν ἐκλογῶν θέλει εἶσθαι ὀκταήμερος. »

Ὁ διοικητὴς θέλει ἀποστελεῖ ὁμοῦ μὲ τὰς προκηρύξεις καὶ μίαν κάλπην εἰς ἕκαστον δῆμον, ἐσφραγισμένην μὲ τὴν σφραγίδα τῆς διοικήσεως ἐφ' ὅλων τῶν γωνιῶν. »

Ἐνταῦθα ἐγενήθη τὸ ζήτημα ἂν τὰ ψηφοδέλτια πρέπη νὰ ᾖναι μονογραφημένα, ἢ ὄχι.

Τινὲς τῶν πληρεξουσίων, ὑπὲρ τῆς μονογραφίσεως φρονοῦντες, παρετήρησαν, ὅτι διὰ τῆς μονογραφίσεως δύναται νὰ προληφθῇ πᾶσα κατάχρησις καὶ νόθευσις τῶν ψηφοδελτίων καὶ νὰ γίνηται ὁ ἀπαιτούμενος ἔλεγχος.

Ἀντεπαρατηρήθη δὲ παρ' ἄλλων, ὅτι διὰ τῆς σφραγίσεως τῆς κάλπης, τῆς καταγραφῆς, ἐπὶ πρωτοκόλλου τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ψηφοφοροῦντος καὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχομεν ἱκανὰς ἐγγυήσεις πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν καταχρήσεων. Ἐὰν ὁμοῦ

διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παρεδέχθη ἡ Συνέλευσις τὴν μονογράφησιν τῶν ψηφοδελτίων, εἶναι τὸ αὐτὸ, ὡς νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ψηφοφορία φανερά, ἀντὶ μυστικῆς καὶ οὕτως ἡ ψῆφος τῶν πολιτῶν νὰ ἐπιρρέαζῃται ἀπὸ τὰς ἀνάγκας, τὴν φιλίαν καὶ ἐν γένει τὰς σχέσεις.

Ἡ Συνέλευσις δὲν παρεδέχθη τὴν περὶ μονογραφῆσεως τῶν ψηφοδελτίων πρότασιν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο παραδεκτὸν ὡς εἶναι εἰς τὸ σχέδιον μέ.τινα προσθήκην ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 17.

« Οἱ δήμαρχοι ὀφείλουν τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς παραλαβῆς τῆς προκηρύξεως τοῦ διοικητοῦ νὰ κοινοποιήσουν αὐτὴν ἐγγράφως καὶ διὰ κηρύξεως εἰς ὅλον τὸν δῆμον. »

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 18, ἔχον οὕτως·

« Ἡ ψηφοφορία ἐφορεύεται ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἐκλεγομένης ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Τὴν ἐπιτροπὴν δὲ προεδρεύει ὁ γεροντώτερος. Αὕτη δὲ ἐκλέγει τὸν γραμματέα. »

Ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἁρθρου τούτου ἡ παρατήρησις, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ἐφορευούσης ταύτης ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ψηφοφορίαν εἶναι ἔτι μᾶλλον οὐσιώδεις διὰ τὴν πρόληψιν πολλῶν καταχρήσεων καὶ νοθεύσεων, καὶ ἐπομένως πρέπει καὶ ἡ σύνθεσις αὐτῆς νὰ γίνηται ὡς καὶ ἡ τῆς δικαζούσης τὰ παράπονα ἐπιτροπῆς, παρέχουσα πλειοτέρας ἐγγυήσεις.

Γενομένης παραδεκτῆς τῆς προτάσεως ταύτης ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον τοῦ σχεδίου ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρ. 18.

« Ἡ ψηφοφορία ἐφορεύεται ὑπὸ πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἐξάγονται διὰ κλήρου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου δημοσίως, παρὰ τοῦ δημάρχου, ἐκ τῶν χρηματισάντων ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῶν δήμων δημάρχων, παρέδρων, δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβούλων, καὶ ὀρκωτῶν. Προεδρεύει δὲ ταύτην ὁ πρῶτος λαχὼν τὸν κλῆρον. Αὕτη ἐκλέγει τὸν γραμματέα τῆς. »

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 19· ἀπὸ τὸν α. 5 αὐτοῦ ἀφηρέθη τὸ ατὰ ὁποῖα (ψηφοδέλτια) διανέμει ὁ πρόεδρος σύμφωνα μὲ τ' ἀνωτέρω ἀποφασισθέντα περὶ τῆς μονογραφῆσεως τῶν ψηφοδελτίων.

Ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὴ ἡ παρατήρησις τοῦ νὰ τεθῇ καὶ ἐνταῦθα ὅ,τι ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε θέσει εἰς τὸ πρῶτον σχέδιον περὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν θέλουν ἐγγράφονται εἰς τὰ ψηφοδέλτια

ὀλιγώτερα ἢ πλείότερα ὀνόματα τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἐπομένως ἐγένετο τὸ ἄρθρον παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὡς ἔπεται·

Ἄρθρ. 19.

α Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ ψηφοδελτίων. »

α Ἐκαστος ψηφοφόρος γράφει μόνος ἢ δι' ἄλλου τῆς ἐμπιστοσύνης του ἰσάριθμα ὀνόματα τῶν βουλευτῶν, τοὺς ὁποίους ὀφείλει νὰ δώσῃ ἢ ἐπαρχία, καὶ ρίπτει αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς τὴν κάλπην. Τὸ ὄνομα τοῦ ψηφοφόρου σημειοῦται εἰς τὸ πρωτόκολλον. »

α Ἐὰν ψηφοδέλτιόν τι περιέχῃ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀνώτερον τοῦ ἀπαιτουμένου, παραλείπονται τὰ τελευταῖα περιττεύοντα ὀνόματα. Ἐὰν δὲ περιλαμβάνῃ ὀλιγώτερα, παραδέχονται ταῦτα μόνον. »

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 20 τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτω·

α Πᾶσα παρατήρησις ἢ ἐνστάσις, γενομένη ὑπὸ τῶν ψηφοφόρων, σημειοῦται εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὅπου καταχωροῦνται ὡσχύτως καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, συντόμως αἰτιολογημέναι, περὶ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ. »

Ἐζητήθη ἐξήγησις ἐνταῦθα, ὅποιαι ἐνστάσεις ἐννοοῦνται εἰς τὸ ἄρθρον, καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν, ὅτι ἐννοοῦνται παρατυπῖαι εἰς τὰς συνθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν, εἰς τὴν τήρησιν τῶν σφραγίδων τῆς κάλπης, περὶ νοθεύσεως τῶν ψηφοδελτίων κ. λ. π., ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων τούτων ἐπιφέρει γνωμοδοτικὴν ἀπόφασιν ἡ ἐπιτροπὴ, ἥτις θέλει χρησιμεύσει μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ φωτισθῇ εἰς τὴν περὶ κύρους τῆς ἐκλογῆς ἀπόφασίν της. Ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀποφαίνεται ὁριστικῶς, ἀλλὰ γνωμοδοτεῖ, καὶ διὰ ταῦτα ἐπρότειναν νὰ διορθωθῇ σύμφωνα μὲ τὴν παρατήρησιν τυχὺν ἢ ἐκφρασις τοῦ ἄρθρου.

Ἀντιπαρετηρήθη παρὰ τινος πληρεξουσίου, ὅτι εἶναι προκρίτωτερον αἱ ἀποφάσεις αὗται τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ᾔναι ὁριστικαὶ διὰ νὰ ἀποφύγωμεν οὕτω τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν, προσβαλλομένης τῆς νομιμότητος ὅλων τῶν ἐκλογῶν, θὰ καθίσταται δύσκολος ἡ ἐναρξὶς καὶ συγκρότησις τῶν Βουλῶν.

Εἰς ταῦτα ἀπήντησαν ἄλλοι, ὅτι ἡ θέσις τοῦ ζητήματος τούτου δὲν εἶναι ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀνήκει ἡ λύσις αὐτοῦ εἰς τὰς Βουλὰς.

Ἐφ' ἱκανὸν συζητηθέντος τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἡ Συνέ-

λευσις ἀπεφάνθη ν' ἀναβληθῇ δι' αὐριον ἡ συζήτησις καὶ ἀπόφαισις τοῦ ἄρθρου 20.

Ἀκολουθῶς ἡ Συνέλευσις μετέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐπομένου ἄρθρου 21 τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 21.

α Ἐκαστος ψηφοφορεῖ εἰς τὸν δῆμόν του. Δύναται δὲ νὰ ἐξασκήσῃ τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ εἰς ἄλλον δῆμον, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ κάμῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ δήλωσίν του εἰς ἀμφοτέροισιν τοῖς δήμοις πρὸ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων· οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ψηφοφορήσῃ εἰς δύο δήμους, ἢ δι' ἀντιπροσώπου.

Παρατηρήθη δ' ἐνταῦθα, ὅτι ἡ μεταφορὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5, πολιτικῆς κατοικίας δὲν ἐννοεῖται μόνον ἀπὸ τὸν ἓνα εἰς ἄλλον δῆμον, περιλαμβανομένης μόνον ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ἀλλὰ ἐν γένει ἀπὸ ἓνα εἰς ἄλλον δῆμον τοῦ Κράτους, τηρουμένων ὅμως τῶν ἀπαιτουμένων ἀπὸ τὸ ἄρθρον 5.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη καὶ τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ σχεδίου, ἔχον οὕτως. α Ἡ ἐνσφράγιστος παρὰ τοῦ διοικητοῦ κάλπη, σφραγίζεται ἐξ ὑπαρχῆς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐξ ὧν ἐκ τῶν παρευρισκομένων ψηφοφόρων τὸ ἀπαιτήσωσι· καὶ φυλάττεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν εὐθύνην της. β

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν εἰς τὴν σφράγισιν τῆς κάλπης καὶ πρὸς ἀποφυγὴν παρανομιῶν καὶ νοθεύσεων τῶν ψηφοδελτίων, εἶναι προκριτώτερον ἢ σφράγισις καὶ ἀποσφράγισις τῆς ὀπῆς τῆς κάλπης νὰ γίνηται δημοσίως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὧν ἐκεῖ τύχωσιν, ἀπαιτούντων νὰ θέσωσι σφραγίδας. Ἡ δὲ φύλαξις τῆς κάλπης ἀφίνεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτῆς, δυναμένης, ἐνεκα τούτου, ὡσάκις κρίνει εὐλογον, νὰ προσκαλῇ τὴν συνδρομὴν ἐθνοφυλακῆς, χωροφυλακῆς, ἢ ἄλλης ἐνόπλου δυνάμεως. Κατὰ δὲ τὴν σφράγισιν καὶ ἀποσφράγισιν τῆς ὀπῆς ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συντάττῃ ἐκθεσιν περιλαμβάνουσαν τὴν ὥραν τῆς σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καθ' ἃς ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον, ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 22.

α Ἡ ἐνσφράγιστος παρὰ τοῦ διοικητοῦ κάλπη σφραγίζεται ἐξ ὑπαρχῆς ἐφ' ὧν τῶν γωνιῶν ὑπὸ τῆς ἐφορευοῦσης τὴν ψηφοφορίαν ἐπιτροπῆς, καὶ ἐξ ὧν ἐκ τῶν παρευρισκομένων τὸ ἀπαιτήσωσι. β

Κατὰ τὴν ἐν τῷ προγράμματι τῆς ἐπιτροπῆς ὠρισμένην ὥραν

τῆς παύσεως τῆς ψηφοφορίας ἐκάστης ἡμέρας ἡ ὁπὴ τῆς κάλπης σφραγίζεται δημοσίως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐξ ὧν ἐκ τῶν παρευρισκομένων ψηφοφόρων τὸ ἀπαιτήσωσι. Ἡ δὲ ἀποσφράγισις αὐτῆς ἐπαναλαμβάνεται ἐκάστην πρωτὰν δημοσίως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς »

« Κατὰ τὴν σφάγισιν καὶ ἀποσφράγισιν συντάσσεται ἔκθεσις, παρόντος τοῦ δημάρχου, ὑπογραφομένη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐξ ὧν ἐκ τῶν παρόντων ψηφοφόρων τὸ ἀπαιτήσωσιν. »

« Ἡ κάλπη φυλάττεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτῆς. »

Ἐγένετο παμψηφεί παραδεκτὸν εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ ἐκτελὼν χρεὶν Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δρ. Ν. Δρόσου.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γ. Δοξός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΘ'.

Τὴν 11 Μαρτίου.

Σήμερον τῇ δεκάτῃ τοῦ Μαρτίου μηνὸς τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους ἡμέρᾳ σάββατον περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. συνελθόντων τῶν πληρεξουσίων ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, ἐγένετο ἡ ἐκφώνησις τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου· εὐρεθέντων δὲ παρόντων διακοσίων εἴκοσι ἐνὸς καὶ ἀπόντων εἴκοσι ἐνὸς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἐρχισεν ἀκολούθως ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προαβούσης συνεδριάσεως, ἐφ' ὧν ἐγένοντο αἱ ἐξῆς παρατηρήσεις.

1) Ἐπὶ τοῦ περὶ κληρώσεων ἀρθροῦ 18 ἐπροτάθη νὰ σημειωθῶσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τὰ ἐξῆς α Νὰ συντάττεται ἔκθεσις ἐπὶ ἐκάστης κληρώσεως καὶ νὰ ὑπογράφηται παρὰ τῶν παρόντων εἰς αὐτὴν καὶ θελόντων νὰ ὑπογράψωσιν. »

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὴν πρότασιν.

2) Αίτησαμένου τινός να σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ἕκαστος δύναται νὰ γράψῃ ὅπου θέλει τὸ ψηφοδέλτιόν του, ἕτερος ἀπάντησεν, ὅτι τοῦτο εἶναι αὐτόδηλον, διότι δὲν ἀπαγορεύει αὐτὸ ὁ νόμος.

3) Ἡρώτησάν τινες, ἀναγινωσκομένου τοῦ ἄρθρου 19,

Τί μέλει γενέσθαι ὅταν εὐρεθῶσι περισσότερα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφοφορούντων ψηφοδέλτια; Πολλοὶ διαφόρους τρόπους ἐξέθηκαν περὶ τῆς ἀποφυγῆς τοῦ ἀτόπου τούτου, ἀλλὰ πάντες ἀνεγνώρισαν, ὅτι ἡ θεραπεία εἶναι δυσχερὴς, ἔνεκα τῆς μὴ μονογραφίσεως τῶν ψηφοδελτίων τὴν ὁποίαν ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη κατὰ τὴν χθесινὴν συνεδρίασιν· ἐπὶ τέλους δὲ εἰς τῶν πληρεξουσίων ἐπρότεινε, καὶ ἄλλος ἀνέπτυξε τὴν πρότασιν, ὅτι ὁ μόνος τρόπος, δι' οὗ δύναται νὰ θεραπευθῇ τοῦτο, εἶναι τὸ νὰ μονογραφῇ ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἕκαστον ψηφοδέλτιον εἰς τὸ ἐξωθεν μέρος πρὶν ριφθῇ εἰς τὴν κάλπην· τούτεστι τῶν ψηφοφόρων ἕκαστος νὰ παρουσιάζεται εἰς τὸν Πρόεδρον πρὶν ρίψῃ τὸ ψηφοδέλτιόν του ἐν τῇ κάλπῃ. Ὁ δὲ Πρόεδρος, τοῦ ψηφοφόρου κρατοῦντος τὸ ψηφοδέλτιον, νὰ μονογραφῇ αὐτὸ εἰς τὸ ἐξωθεν μέρος· οὕτω δὲ μονογραφημένον νὰ ρίπτῃ αὐτὸ ἐν τῇ κάλπῃ ὁ κρατῶν ψηφοφόρος.

Τὸν τρόπον τοῦτον ἀπεδοκίμασαν σύμπαντες οἱ πληρεξούσιοι· ἀλλὰ καὶ οὕτω γενομένων τῶν πραγμάτων, ἐπρόσθεσάν τινες, τί θέλει γίνεαι ἂν εὐρεθῶσι περισσότερα ψηφοδέλτια; ἀπάντησαν ἄλλοι, ὅτι ἂν εὐρεθῶσι ψηφοδέλτια μὴ μονογραφημένα ξεσχίζονται, ἂν δὲ μονογραφημένα ὁ Πρόεδρος λογίζεται ἐνόχος· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοι λογιζομένου ἐνόχου εἰς τοῦτο τοῦ Προέδρου, δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε νὰ εὐρεθῶσι περισσότερα ψηφοδέλτια μονογραφημένα, πρέπει νὰ τεθῇ ὁρος τις μέχρι τοῦ ὁποίου νὰ μὴν ἀκυροῦται ἡ ἐκλογὴ, τῆς ὁποίας ἡ ἐπανάληψις παράγει οὐκ ὀλίγας συνεπείας.

Ἐντεῦθα ἄλλοι μὲν εἶπον, δέκα ἂν εὐρεθῶσι περισσότερα νὰ μὴν ἀκυροῦται ἡ ἐκλογὴ, ἄλλοι δὲ πέντε, ἄλλοι δὲ ἀορίστως εἶπον νὰ μὴν ἀκυροῦται, εἰμὴ ὅταν εὐρεθῶσι τόσα περισσότερα ψηφοδέλτια, ὥστε νὰ ἐπιρρέάζεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς. Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὴν τελευταίαν γνώμην, ἥτοι νὰ μὴ ἀκυροῦται ἡ ἐκλογὴ, εἰμὴ ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν περισσοτέρων ψηφοδελτίων ᾖ τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐπιρρέάζεται ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

Εἰς δὲ ἐπρότεινε τὸ εἰς μίαν τῶν καλπῶν λάθος δὲν πρέπει νὰ ἐπιρρέαζῃ τὴν ὅλην ἐκλογὴν καθ' οἷανδήποτε περίπτωσιν,

ἀλλὰ μόνον τὴν ἐκλογὴν ἐκείνου τοῦ δήμου, εἰς τὴν κάλπην τοῦ ὁποίου εὐρέθη τὸ λάθος.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὴν πρότασιν.

Ἡρώτησε μετὰ ταῦτα τὴν Συνέλευσιν εἰς τῶν πληρεξουσίων, τί μέλλει γενέσθαι ὅταν ὅλα τὰ ἐν τῷ ψηφοδελτίῳ ὀνόματα, ἡ μέρος αὐτῶν, ἀναφέρωσιν ὀνόματα ἀνθρώπων μὴ ὑπαρχόντων, ἢ εἰσὶν οὕτω γεγραμμένα, ὥστε δὲν ἀναγινώσκονται; πολλοὶ ἀπὸ τῆς Συνέλευσεως ἀπάντησαν ὅτι ταῦτα τὰ ὀνόματα θεωροῦνται ὡς μὴ γεγραμμένα. Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

Ἐξηκολούθησε μετὰ ταῦτα ὁ Γραμματεὺς τῶν πρακτικῶν τὴν ἀνάγνωσιν, τὰ ὅποια, γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀκολουθῶς ἀνεγνώσθη τὸν ἄρθρον 20, διωρθομένον κατὰ τὴν χθεςινὴν τῆς Συνελεύσεως ἀπόφασιν, καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν ὡς ἀκολουθῶς.

Ἄρθρον 20.

«Πᾶσα πορατήρησις ἢ ἐνστασις γενομένη ὑπὸ τῶν ψηφοφόρων σημειοῦται εἰς πρωτόκολλον, ὅπου καταχωροῦνται ὡσαύτως καὶ αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς ἐφορευοῦσης ἐπιτροπῆς, συντόμως αἰτιολογημέναι. Περὶ δὲ τοῦ κύρους αὐτῶν ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.»

Ἐντεῦθεν ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν ἀκολουθῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου τοῦ νόμου τῶν ἐκλογῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς ἀνέγνω τὸ 23 ἄρθρον τοῦ σχεδίου ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 23.

«Εἰς τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἐκλογὴν προθεσμίας ὅλαι αἱ κάλπαι μεταφέρονται μετὰ τῶν πρακτικῶν ἀσφαλῶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκάστου δήμου εἰς τὸ δημαρχεῖον τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἀποσφραγίζονται καὶ γίνεται ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων δημοσίᾳ ἐνώπιον τῶν ἐπιτροπῶν ὅλων τῶν δήμων.»

Ἐνταῦθα τινὲς τῶν πληρεξουσίων τῶν νήσων ἐπαρουσίασαν τὴν ἀκόλουθον προσθήκην.

Προσθήκη εἰς τὸ 23 ἄρθρον τοῦ νόμου.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας τῆς Στερεᾶς καὶ τῶν νήσων, ἐν αἷς δὲν ὑπάρχει σήμερον διοικητικὴ ἀρχή, πρὸς εὐχερεστέραν, ταχυτέραν, καὶ ἀσφαλεστέραν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐκλογῶν, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ληφθῇ εἰς ἐνέργειαν ἐν ἑκ τῶν ἀκολουθῶν τριῶν μέτρων.

α. Ἡ κάλπη νὰ ἀποσφραγίζεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκάστου δήμου, καὶ νὰ γίνηται ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων δημοσίᾳ.

β'. Ἡ κάλπη νὰ στέλῃται εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς διοικήσεως καὶ ὅχι τῆς ἐπαρχίας, συνωδευμένη ὑπὸ τριῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ ἀποσφραγίζηται ἐντὸς τοῦ διοικητηρίου καὶ γίνεται ἐν αὐτῷ ἡ διαλαγὴ τῶν ψήφων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν τριῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

γ'. Ἡ ὁ διοικητὴς νὰ στείλῃ ἀντιπρόσωπόν του εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἐπαρχίας, διὰ νὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὰς ἐξαγωγάς.

Τὸ τρίτον τοῦτο εἶναι εὐκταῖον νὰ μὴ γίνῃ παραδεκτὸν, διότι θέλει γίνῃ παραίτιον βραδύτητος καὶ δαπάνης εἰς τοὺς δήμους, καὶ προσέτι δυσκολίας· φέρομεν ὡς παράδειγμα τὰς ἐπαρχίας Κέας καὶ Μήλου· αἱ νῆσοι Κύθνου καὶ Σερύφου θέλον ἀναγκασθῇ νὰ στείλῃσι τὰς κάλπας των εἰς Κέα, αἱ δὲ νῆσοι Σίφνου καὶ Κιμῶλου εἰς τὴν Μῆλον, ἀμφότεραι πρωτεύουσαι δυσκοινώνητοι ἔνεκα τῶν θαλασσίων περιστατικῶν καὶ τὸ ὅλως ἀπόκεντρον πρὸς τὰς ἄλλας.

Εἰς δὲ τῶν πληρεξουσίων Σύρου ἐπρότεινε, τὸ νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὰς νήσους Σύρου καὶ Μυκόνου, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς τῶν ψήφων διαλογῆς, διότι εἶναι δύσκολος ἡ ἐκ νήσου εἰς νήσον μετάβασις τῶν ἐφορευουσῶν τὰς ψηφοφορίας ἐπιτροπῶν.

Δὲν ἐγένοντο δεκταὶ αἱ προτάσεις αὗται, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἰς πολλοὺς ἄλλους τόπους παρουσιάζονται αἱ αὗται δυσκολίαι, ἂν καὶ δὲν χωρίζονται διὰ θαλασσῶν.

Παρατηρήθη ἡ ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 23, 1) ὅτι δὲν γίνεται μνεῖα περὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τοῦ διοικητοῦ. Πᾶν σῶμα καὶ πᾶσα ἐνέργεια αὐτοῦ, ἐπρόσθεσεν ὁ εἰσηγητὴς, προεδρεύεται καὶ ἐπιτηρεῖται ὑπὸ τινος· ἐπομένως καὶ εἰς τὰς ἐκλογάς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς προϊστάμενος, οὗτος δὲ φυσικῶς τῷ λόγῳ εἶναι ὁ διοικητὴς, διότι εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀπόκειται ἡ τῶν Νόμων ἐκτέλεσις· ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει διοικητὴς εἰς περιφέρειαν ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐκεῖ νὰ προῖταται ὁ εἰρηνοδίκης.

Εἶπον τινὲς, παντοῦ ὁ εἰρηνοδίκης νὰ προῖταται τῶν ἐκλογῶν· ἀντιπαρετήρησαν ἄλλοι ὅτι, ἐπειδὴ τῶν Νόμων ἡ ἐκτέλεσις εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὴν Νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, εἶναι πρέπον ἡ ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἐπαγρύπνησις ν' ἀφεθῇ εἰς τοὺς διοικητάς, ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει διοικητὴς εἰς ἀντιπρόσωπον τοῦ διοικητοῦ· λέγοντες, εἶπον, ὅτι ὁ διοικητὴς, ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐπαγρυπνοῦν εἰς τὰς ἐκλογάς, δὲν καθιερωμένον οὐδεμίαν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας ἐπέμβασιν, διότι ὁ διοικητὴς ὀφείλει νὰ μὴ ἐπεμβῇ τὸ παράπαν εἰς τὴν παρὰ τῶν πολιτῶν γενομένην ἐνέργειαν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐπαγρυπνῇ, ὥστε νὰ μὴ γίνῃ οὐδεμία παρ' οὐδενὸς βία ἢ ἀταξία κατὰ

τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, οἷον εἰς τὴν τῶν ψήφων διαλογὴν νὰ μὴ προκύψῃ καμία κατὰ τῶν καλπῶν εἰς ἄλλο τοιοῦτον.

Παρατηρήθη ὑπ' ἄλλων, ὅτι εἶναι περιττὸν τὸ νὰ δεχθῇ τοῦτο, διότι ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία ἔχει αὐτοδικαίως τὸ τῆς ἐπαγρυπνήσεως δικαίωμα.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη, χωρὶς νὰ ἐπιρρεάξῃ ποσῶς τὰς ἐκλογάς, νὰ ἐπαγρυπνῇ ἀπλῶς εἰς τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων ὁ διοικητὴς, ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ εἰς τὴν περιφέρειαν ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ὅπου διοικητὴς δὲν ὑπάρχει.

2) Ὅτι εἶναι καλὸν, ἀντὶ εἰς τὸ δημαρχεῖον, νὰ ἀποθέτῳ αἱ κάλπαι ἐν τῷ προσδιορισμένῳ διὰ τὰς ἐκλογάς καταστήματι ἢ νὰ ᾖ τῆς πρωτεύουσας.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

3) Τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 23, διωρθώθη οὕτως « ἐνώπιον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 18 ἐφορευουσῶν τὰς ψηφοφορίας ἐπιτροπῶν ὅλων τῶν δήμων » οὕτω τὸ ἄρθρ. 23 ἐγένετο παραδεκτὸν τροποποιηθὲν ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 23.

α Εἰς τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἐκλογὴν προθεσμίας ὅλαι αἱ κάλπαι μεταφέρονται μετὰ τῶν πρακτικῶν ἀσφαλῶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκάστου δήμου, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας καὶ κατατίθενται ἐν τῷ ἐν αὐτῇ προσδιορισμένῳ διὰ τὰς ἐκλογάς καταστήματι, ὅπου ἀποσφραγίζονται.

Ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων γίνεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποσφράγισιν τῶν καλπῶν δημοσίᾳ, ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ διοικητοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐνώπιον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 18 ἐφορευουσῶν τὰς ψηφοφορίας ἐπιτροπῶν ὅλων τῶν δήμων. »

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ ἄρθρον 24 τοῦ σχεδίου, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 24.

α Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, τὰ πρακτικὰ διευθύνονται εἰς τὸν διοικητὴν, ὅστις ὀφείλει νὰ τὰ ἐξαποστείλῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματεῖαν, καὶ αὕτη πάλιν εἰς τὴν Βουλὴν.

Ὁ διοικητὴς δημοσιεύει διὰ προγράμματος καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς καὶ συγχρόνως εἰδοποιεῖ τοὺς ἐκλεχθέντας » καὶ ἐγένετο παμψηφεί παραδεκτόν.

Ἀπεφασίσθη δὲ 1) νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι τὰ πεμπόμενα εἰς τὸν διοικητὴν πρακτικὰ νὰ ᾖναι ὑπογεγραμμένα παρὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 ἀναφερομένων ἐπιτροπῶν.

2) Περὶ τῶν ψηφοδελτίων, νὰ σταλῶσιν ἐνσφράγιστα εἰς

2) Περὶ τῶν ψηφοδελτίων νὰ σταλῶσιν ἐνσφράγιστα εἰς τὸν Διοικητὴν καὶ νὰ μένωσιν ἐκεῖ πεφυλαγμένα μέχρι οὗ ἀποφασισθῇ ὀριστικῶς ὁ Βουλευτής. Μετὰ ταῦτα δὲ νὰ ἐξαφανισθῶσιν ὡς εἰσὶν ἐνσφράγιστα.

Ἐπὶ τέλους παρατηρήθη ὑπὸ τινος τῶν πληρεξουσίων, ὅτι πρέπει τὸ πρωτόκολλον νὰ ᾖ διπλοῦν, ὥστε τὸ ἐν νὰ μένῃ ἐν τῷ τόπῳ τῶν ἐκλογῶν, τὸ δὲ νὰ πέμπηται εἰς τὴν Γραμματεῖαν.

Ἀνεγνώσθη τὸ 25 ἄρθρον τοῦ σχεδίου καὶ ἐγένετο παμφηφει παραδεκτὸν, ἔχων ὡς ἔπεται·

Ἄρθρον 25

α Εἰς τοὺς δήμους Κρανιδίου καὶ Ἑρμιόνης ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων θέλει γενῇ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ πρώτου δήμου. Οἱ δὲ Ψαριανοὶ θέλουν συνέλθῃ διὰ τὴν πρώτην περίοδον εἰς τὴν Ἑρμούπολιν διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Βουλευτῶν αὐτῶν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ 26 ἄρθρον τοῦ σχεδίου ἔχων οὕτως·

Ἄρθρον 26.

α Οἱ Βουλευταὶ ἐκλέγονται κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, μὴ τυχούσης δὲ τοιαύτης, ἰσχύει ἡ σχετικὴ. Ἰσοψηφίας οὔσης, ἀποφασίζει ὁ κλῆρος.

Ὁ εἰσηγητὴς παρατήρησεν, ὅτι ἂν καὶ αἱ παροῦσαι περιστάσεις, ἀπαιτοῦσι τὴν ταχίστην τῶν ἐκλογῶν ἀποπεράτωσιν καὶ δὲν ἐπιτρέπουσιν ἐπομένως τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκλογῆς ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐξαγόμενον αὐτῆς δὲν φέρει ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, εἶναι καλὸν ὅμως νὰ καθιερωθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας καθ' ἣ γίνεται καὶ πανταχοῦ τοῦ πολιτισμένου κόσμου, καὶ διὰ τὰς παρούσας ἐκλογὰς νὰ γίνῃ ἐξαιρέσεις, ὥστε νὰ ἰσχύῃ καὶ ἡ σχετικὴ. Ἄν ἡ Συνέλευσις ἐγκρίνῃ τὴν πρότασιν ταύτην, θέλω ὑποβάλλει εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν προσεχῇ συνεδρίᾳ τὸ ἄρθρον τροποποιημένον κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὸ νὰ παρουσιασθῇ κατὰ τὴν προσεχῇ συνεδρίᾳ ἡ προταθεῖσα παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τροπολογία.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἄρθρον 27 τοῦ σχεδίου ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 27.

α Διὰ νὰ γίνῃ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται·

1) Νὰ ἔχῃ τὰς ἐν τῷ 63 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος ὀριζομένας ιδιότητας·

2) Νὰ μὴν ὑπάγῃται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος Νόμου·

3) Νὰ ᾖ αὐτόχθων τῆς ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδος·

4) Ἡ νὰ ᾖ ἐκ τῶν πολιτικῶς καὶ στρατιωτικῶς ἀγωνισθέντων καὶ διαμεινάντων ἐν τῇ Ἑλλάδι μέχρι τέλους τῶν 1827.

ἢ ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὰς μετὰ ταῦτα μάχας μέχρι τῶν 1829.

5) Ἡ νὰ διέμεινεν ἐν τῇ Ἑλλάδι δώδεκα κατὰ συνέχειαν ἔτη, ἐξ ὧν τὰ πέντε νὰ κατώκησεν ἐντὸς μιᾶς ἐπαρχίας. ἐγγραφεῖς εἰς ἓνα τῶν δήμων αὐτῆς, καὶ ἀποκτήσας ἀκίνητα κτήματα τοῦλάχιστον 15,000 δραχμῶν.

α Ἐὰν ἡ ἐπαρχία ἐκλέξῃ ἓνα μόνον βουλευτὴν, ἢ τρεῖς, ἀπαιτεῖται νὰ ᾔναι ὁ εἷς, ἢ οἱ δύο ἐκ τῶν τριῶν, ἐκ τῶν αὐτοχθόνων αὐτῆς, ἢ ἐκ τῶν ἐντὸς τῆς ἰδίας ἐπαρχίας ἐγκαταστημένων καὶ ἐγγεγραμμένων εἰς ἓνα τῶν δήμων τῆς. τῶν ἀγωνιστῶν κατὰ τὸν § 4 ἢ ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν § 5, κατοικούντων δὲ πρὸ πέντε ἐτῶν (ἐκ τῶν δώδεκα) εἰς τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν, καὶ ἐχόντων ἐν τῇ αὐτῇ ἀκίνητα κτήματα κατὰ τὸν αὐτὸν § 5.

α Ἐὰν δὲ ἐκλέγῃ ἄρτιον (ζυγὸν) ἀριθμὸν, τὸ ἥμισυ τούτου, καθὼς καὶ ὁ εἷς, ὅταν ἐκλέγῃ τρεῖς, δύναται νὰ ᾔναι ἐκ τῶν αὐτοχθόνων κατοίκων, ὁποιασδήποτε ἄλλης ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου· ἢ ἐκ τῶν ἐγκαταστημένων καὶ κατοικούντων εἰς ἄλλην ἐπίσης ἐπαρχίαν, ὑπαγομένων εἰς τοὺς § 3 καὶ 4, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τῶν τελευταίων τούτων κατηγοριῶν ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μετὰ τὴν πρώτην βουλευτικὴν περίοδον. »

Ἐπὶ τοῦ 3 παραγράφου παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς καὶ ἄλλος τις τῶν πληρεξουσίων, ὅτι ἐννοοῦνται εἰς τοὺς αὐτόχθονας καὶ οἱ υἱοὶ τῶν αὐτόχθόνων καὶ ἐζήτησαν νὰ γίνῃ μνηεῖα τούτου εἰς τὰ πρακτικά.

Εἰς τῶν πληρεξουσίων Μεσολογγίου ἀναστὰς εἶπεν· ἐπὶ τῆς προλαβούσης γενικῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου σᾶς εἶπον, ὅτι διὰ τὰ τωρινὰ καὶ τὰ μέλλοντα συμφέροντα τῆς πατρίδος ἐθεώρουν ἀναγκαιότατον τὸ νὰ τροπολογηθῇ τὸ περὶ τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος ἄρθρον τοῦ Νόμου τούτου. Ἐφθάσαμεν ἤδη εἰς τὴν κυρίαν συζήτησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἁρθροῦ, καὶ ἔρχομαι, ἀφοῦ σᾶς ἀναγνώσω τὴν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαν μου, νὰ σᾶς ἐκθέσω τοὺς εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς λόγους μου· ἀνέγνω τροπολογίαν ἔχουσιν οὕτω·

α Διὰ νὰ ἐκλεχθῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ τὰς ἐν τῷ 63 ἁρθρῷ τοῦ Συντάγματος ὀριζομένας ιδιότητες.

α καὶ πρὸς τούτοις νὰ ᾔναι·

Ἡ ἐκ τῶν αὐτοχθόνων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Ἡ ἐκ τῶν πολιτικῶς ἢ στρατιωτικῶς μετασχόντων τοῦ ἔθνικοῦ ἀγῶνος πρὸ τοῦ τέλους τοῦ 1827 ἔτους.

Ἡ ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὰς μετὰ ταῦτα μάχας μέχρι τοῦ 1829,

Ἡ ἐκ τῶν κατοικησάντων ἐν τῇ Ἑλλάδι πρὸ πέντε ἐτῶν καὶ ἀποκτησάντων ἐντὸς αὐτῆς ἀκίνητα κτήματα ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν.

Τὸ ἥμισυ τῶν Βουλευτῶν ἐκάστης ἐπαρχίας ἀπαιτεῖται νὰ ἐκλέγηται ἐκ τῶν αὐτοχθόνων τῆς ἰδίας ἐπαρχίας, ἢ ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς τῶν εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας ὑπαγομένων· ἐξ αὐτῶν ἀπαιτεῖται νὰ ἐκλέγηται καὶ ὁ εἷς, ἂν ἡ ἐπαρχία ἐκλέγῃ ἓνα, ἢ οἱ δύο, ἂν ἐκλέγῃ τρεῖς.

Τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ τῶν Βουλευτῶν δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ἀδιαφορῶς ἐξ ὅλων τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ κατηγοριῶν. »

Τρεῖς τάξεις πολιτῶν ἐμπεριλαμβάνουν ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρον καὶ ἡ τροπολογία, τῶν αὐτοχθόνων, τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τῶν μετοίκων· καμμία διαφορὰ δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τοὺς αὐτόχθονας· καμμία σχεδὸν δὲν ὑπάρχει καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς· λέγω σχεδὸν, διότι τὸ μὲν ἄρθρον λέγει α τοὺς ἀγωνισθέντας καὶ διαμείναντας μέχρι τέλους τοῦ 1827, » ἡ δὲ τροπολογία μόνον τοὺς α ἀγωνισθέντας »· ἀλλ' ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἠξέυρω, ὅτι τὸ α διαμείναντας » παρεισήχθη ἐπὶ λόγῳ, τοῦ ὅτι παρεισήχθη καὶ εἰς τὸ περὶ ὑπουργημάτων ψήφισμα· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε τότε ὑπ' ὄψιν τῆς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ψήφισμα, καὶ ἐλανθάσθη. Ἀνέγνωσα ἐγὼ τὸ ψήφισμα μετὰ ταῦτα, καὶ εὔρον, ὅτι τὸ α διαμείναντας » ἀναφέρεται εἰς ἄλλην κατηγορίαν καὶ ὄχι εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος· ὥστε φρονῶ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐξαλείψῃ ἢ ἰδίᾳ τὸ α διαμείναντας, » ἀφοῦ ἀκούσῃ τὸ ψήφισμα (ἀνεγνώσθη τὸ ψήφισμα).

Φαίνεται καὶ μία ἄλλη διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν ἰδίαν τῶν ἀγωνιστῶν κατηγορίαν· ἀλλὰ καὶ αὕτη εἶναι ἀπλῶς γραφικὸν λαθος τοῦ ἄρθρου. Τὸ ἄρθρον λέγει α ἐκ τῶν πολιτικῶς καὶ στρατιωτικῶς ἀγωνισθέντων » ἀντὶ τοῦ νὰ εἴπῃ, ὡς λέγει ἡ τροπολογία α ἐκ τῶν πολιτικῶς ἢ στρατιωτικῶς ἀγωνισθέντων » καθὼς δὲν ἀμφισβάλω τὸ ἐννοεῖ καὶ ἡ ἰδίᾳ ἐπιτροπὴ· διότι δὲν ἀπαιτεῖ καὶ τὰ δύο ταῦτα χαρακτηριστικὰ ἀπὸ ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον. Ἡ μεταξὺ λοιπὸν τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς τροπολογίας κυρία διαφορὰ ὑπάρχει ὡς πρὸς μόνον τὴν τελευταίαν κατηγορίαν, τὴν ἀφορέωναν τοὺς μετοίκους. Ἡ διαφορὰ δὲ αὕτη εἶναι διττὴ· ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς τιμῆς τῆς περιουσίας, καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ χρόνου τῆς διαμονῆς. Τὸ μὲν ἄρθρον ἀπαιτεῖ 15,000 δραχμῶν ἀκίνητα κτήματα, καὶ συνεχῇ διαμονὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι δώδεκα ἐτῶν, ἐξ ὧν πέντε ἐτῶν κατοικίαν ἐντὸς μιᾶς ἐπαρχίας· ἡ δὲ τροπολογία ἀπαιτεῖ δέκα χιλιάδων δραχμῶν ἀκίνητα κτήματα, καὶ πέντε μόνον ἐτῶν κατοικίαν ἀπλῶς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν, εἶναι Συντάγματα, καθὼς τὸ τοῦ Βελγίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν ἐκλέξιμον Βουλευτὴν κτήματιαν κτηματικὴν περιουσίαν, καὶ δικαίως· διότι ἡ κτηματικὴ τοῦ Βουλευτοῦ περιουσία ὡς πρὸς τὴν ἐγγύησιν τῆς κοινωνίας, εἶναι ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη καὶ ὑπόληψις τοῦ λαοῦ τῆς ἐπαρχίας, ὅστις τὸν ἐκλέγει. Παρετήρησεν ὁ νομοθέτης ὅτι εὐρίσκονται πολῖται πτωχοὶ μὲν, ἀλλὰ προτιμώτεροι κατὰ τὰ ἄλλα πολλῶν πλουσίων διὰ τὴν ἐθνικὴν ταύτην ὑπηρεσίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὀρθῶς συλλογιζόμενος δὲν ἠθέλησε νὰ στερήσῃ τὴν πατρίδα του τῆς νοερᾶς καὶ ἠθικῆς συνδρομῆς αὐτῶν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν συνυπῆρχε καὶ ὑλικὴ ἐγγύησις· μολοντοῦτο ἡ τροπολογία ἀπαιτεῖ τὴν ὑλικὴν ἐγγύησιν· ἀλλὰ διὰ τὰς πολλὰς μετρίας καταστάσεις πολλῶν μετοίκων, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐλκύσωμεν ἔξωθεν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος πλειότερους κατοίκους, τὴν μετριάζει κατὰ τὸ ἐν τρίτον, ὡς πρὸς ὅσῃν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον. Ὁρῶ δὲ νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι καὶ ὁ ἐν Ἑρμιόνη ἐκδοθεὶς νόμος τὴν 9 Νοεμβρίου 1822, καὶ αἰέποτε ἐν χρήσει, ἀπαιτῶν ἀκίνητα κτήματα, δὲν προσδιορίζει τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ὡς πρὸς τὸν χρόνον δὲ τῆς διαμονῆς, τὸν περιώρισα εἰς πέντε ἔτη· ἡ διαμονὴ αὕτη μ' ἐφάνη ἀποχρῶσα εἰς ἐξάσκησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δικαίωματος. Ἄς συλλογισθῶμεν ὅτι, ἂν καὶ πρόκηται περὶ μετοίκων ἐν γένει, πρόκειται κυρίως περὶ μετοίκων Ἑλλήνων, ὁ ἐστὶν ὁμογενῶν, ὁμοδόξων, καὶ ὁμογλώσσων· ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ οὗ ἀνέφερα πρὸ ὀλίγου τῆς ἐκλογῆς νόμος πενταετὴ μόνον διαμονὴν ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν μὴ αὐτόχθονα· ὡς πρὸς τοῦτο δὲ ἐξεφράσθη ἐπανειλημμένως καὶ τὸ ἔθνος ὅλον. Πέντε ἔθνηκαὶ Συνελεύσεις συνεκροτήθησαν, καὶ πέντε ἡ ἐξ Κυβερνητικαὶ περιόδοι παρῆλθον, ἀφοῦ ἐξεδόθη ὁ νόμος οὗτος, καὶ πάντοτε ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὁρισμὸς διετηρήθη ἀτροπολόγητος. Διὰ αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς λόγους πᾶσα ἐπέκτασις τοῦ πενταετοῦς διαστήματος μ' ἐφάνη ἀπαράδεκτος καὶ ἀδικαιολόγητος.

Ἄλλ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς δωδεκαετοῦς διαμονῆς, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον, ἐτέθη καὶ χρυσοῦς στέφανος, ἡ συνεχὴς διαμονή. Ἀναγκάζομαι, νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι εἰς τὰ διάφορα Κράτη τοῦ κόσμου ἀπαιτοῦνται μὲν πλείονα ἢ ὀλιγώτερα ἔτη διαμονῆς, ἀλλ' ἡ κατὰ συνέχειαν διαμονὴ πούποτε δὲν ἀπαιτεῖται, καὶ ἂν τὴν παραδεχθῶμεν, θὰ θεωρῆται ὡς μοναδικὸν φαινόμενον τῆς πολιτικῆς εὐφυΐας μας. Κατ' αὐτὸν τὸν ὅρον ὁ μέτοικος, καθὼς εἶπεν καὶ προχθές, ἂν ἐπὶ τοῦ δωδεκαετοῦς ἔτους τῆς διαμονῆς του, ἀλλὰ πρὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ, τύχῃ νὰ πατήσῃ μόνον γῆν ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου τῆς

Ἑλλάδος, ἔχασεν ὅλα τὰ ἔτη τῆς διαμονῆς του, διότι διέκοψε τὴν συνέχειαν, καὶ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ νὰ μετρᾷ ἐκ νέου τὴν δωδεκαετῇ περιόδον του ἀπὸ τῆς ἐπανόδου του. Τὸ ἄτοπον τοῦτο εἶναι τόσον προφανές, ὥστε σὰς ἀδικῶ ἂν ἐνδιατρίψω περισσότερο. Μεταβαίνω ἤδη εἰς ἄλλον ὅρισμόν τοῦ νόμου.

Καὶ τὸ ἄρθρον καὶ ἡ τροπολογία θέλουν ἐκ συμφώνου τὸ μὲν ἥμισυ τῶν Βουλευτῶν νὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ τοὺς αὐτόχθονας καὶ τοὺς κατοίκους ἐκάστης ἐπαρχίας, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ἀπὸ τοὺς αὐτόχθονας καὶ τοὺς κατοίκους, ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἡ διάκρισις αὕτη μὲ φαίνεται πολλὰ ὀρθή. Ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς θεωρίας καὶ πείρας, ἀπαιτεῖται νὰ ἐμπεριέχῃ ἡ Βουλὴ καὶ γνώσεις ἰδιαιτέρας τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν περιστάσεων ἐκάστης ἐπαρχίας, καὶ γνώσεις γενικὰς τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν περιστάσεων ὅλης τῆς Ἑπικρατείας. Τοῦτο προβλέπει ὁ ὑπ' ὄψιν σας νόμος, καὶ διὰ μὲν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἡμίσεος ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν θεραπεύει τὴν μίαν ἀνάγκην, διὰ δὲ τῆς τοῦ ἄλλου ἡμίσεος τὴν ἄλλην· ἡ δὲ ἐκ τῶν κατοίκων ὅλης τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα, βουλευτικὴ ἐκλογὴ, τὴν ὁποίαν παραδέχονται κατὰ τὸ ἥμισυ, καὶ τὸ ἄρθρον καὶ ἡ τροπολογία εἶναι ἀκριβῶς κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματός μας. Τὸ 60 ἄρθρον αὐτοῦ λέγει: «Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος καὶ ὅχι μόνον τὴν ἐπαρχίαν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται. » Ἄρα ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους θὰ λαμβάνωνται ἀδιαφόρως ἀπὸ ὅλον τὸ ἔθνος, καὶ τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα ὅλης τῆς νομοθεσίας μας. Κατ' αὐτὴν οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι ἐκλέγονται ἀπὸ ὅλον τὸν δῆμον, οἱ ἐπαρχιακοὶ σύμβουλοι ἀπὸ ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, οἱ νομαρχικοὶ σύμβουλοι ἀπὸ ὅλον τὸν νομόν, ἔπεται καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἀντιπρόσωποι νὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ ὅλον τὸ ἔθνος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς καὶ ὁ ὑπεράριθμος ἱκανὸς μιᾶς ἐπαρχίας δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ἀπὸ μίαν ἄλλην ἐπαρχίαν, καὶ ὁ ἀποτυχὼν ἕνεκα τινῶν περιστατικῶν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας του ἱκανὸς δύναται νὰ ἐπιτύχῃ εἰς ἄλλην, καὶ οὕτως ὠφελεῖται τὸ ἔθνος ἀπὸ τὴν ἱκανότητά του.

Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου, ἐνῶ παρεδέχθη τὴν ὑγειᾶ αὐτὴν ἀρχὴν, τὴν ματαιώνει κατὰ δυστυχίαν, προσθέτον, ὅτι «εἰς τὴν πρώτην βουλευτικὴν ἐκλογὴν νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι μόνον οἱ αὐτόχθονες καὶ οἱ κάτοικοι ἐκάστης ἐπαρχίας. »

Ἄν ὁ περὶ ἐκλογῆς οὗτος νόμος ἦτον συντακτικὸς, ὃ ἐστὶν ἀμετάβλητος, ἦτον τότε ἴσως ἀνεκτὸς ὁ ἐπὶ τῆς πρώτης βουλευτικῆς περιόδου περιορισμὸς, διότι ἔβλεπέ τις, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην περίδον θὰ ἐπιπται ὁ φραγμὸς οὗτος.

ἀλλ' ὁ νόμος εἶναι μεταβλητὸς, εἶναι περιοδικὸς, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑγειοῦς ἀρχῆς ἢ μπορεῖ νὰ μὴν ἐνεργηθῇ οὔτε εἰς τὴν δευτέραν, οὔτε εἰς τὴν τρίτην, οὔτε εἰς καμμίαν ἄλλην περίοδον, ὥστε ὁ ὀρθὸς οὗτος ὁρισμὸς καταντᾷ μία γλυκεῖα ἀπάτη· εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἐλεγέ τις πρὸς τοὺς αὐτόχθονας καὶ κατοίκους ὅλης τῆς Ἑλλάδος, παραφράζων τὴν πολλὰ γνωστὴν ῥῆσιν ἐνὸς ἐφουῶς ποιητοῦ μας :

α *Εἶσθαι ἐκλέξιμοι φθάσει μόνον τὰ μὴν ἐκλέγισθαι.* » Αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἐννοια τοῦ ἄρθρου· ἀλλὰ ποῖος λόγος ὑπάρχει τοῦ νὰ μὴν ἐφαρμοσθῇ ἡ ὑγεινὴς αὕτη ἀρχὴ ἀπὸ τῶρα; ἢ κανεῖς, ἢ ὁ φόβος τοῦ νὰ μὴ προτιμηθῶσιν ἡμῶν ἄλλοι εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν ἐπαρχιῶν μας· ἀλλὰ τοῦτο, ἂν ἐλάπτῃ τινὰς ἡμῶν, ὅχι μόνον δὲν ἐλάπτει τὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὠφελεῖ μεγάλως, διότι τὸν ἀφίνει ἐλεύθερον νὰ ἐκλέξῃ τὸν ἄξιον ἀντιπρόσωπόν του καὶ τὸν ἄνθρωπον τῆς ὑπολήψεώς του, ὅπου καὶ ἂν τὸν εὕρῃ. Ἐπειτα, ἂν ἐκλεχθῇ ἄλλος εἰς τὰς ἐπαρχίας μας, ἐκλεγόμεθα καὶ ἡμεῖς εἰς ἄλλων ἐπαρχίας, ὥστε ἡ προξενουμένη ἐντεῦθεν ἐλάβῃ ἀνταμείβεται ἀζημιώτως· μόνον τοῦτο ὁ ἰδιοτελὴς οὗτος φόβος, καὶ ἂν ὑπάρχῃ, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι τὸ ὑπερισχὺον ἐπαρχιακὸν μας πνεῦμα ἀσφαλίζει ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, καθὼς ὅλοι τὸ γνωρίζομεν, ἐναντίον τοιοῦτου κινδύνου.

Ἀλλ' ἂν ἐρωτηθῶ, διατί λοιπὸν ζητῶ δι' ἄλλους δικαίωμα, τὸ ὁποῖον φρονῶ, ὅτι δὲν θὰ ἀπολαύσουν πραγματικῶς; ἀποκρίνομαι, ὅτι τὸ ζητῶ διὰ νὰ καθιερώσω τὴν ὑγιᾶ ἀρχήν, καὶ διὰ νὰ δείξῃ ἡ Συνέλευσις μεγαλοφροσύνην καὶ πολιτικὴν σύνεσιν ὡς πρὸς τὰ ὑψηλὰ τοῦ ἔθνους συμφέροντα, καὶ νὰ μὴ κατηγορηθῇ, ὅτι κινεῖται ἀγενῶς ἐντὸς στενοῦ κύκλου, τὸν ὁποῖον ἐχάραξεν ἡ ἰδιοτέλεια. Τὸ ζητῶ εἰς παρηγορίαν τοῦλάχιστον καὶ εἰς ἀνάπαυσιν τῆς φιλοτιμίας τόσων ἱκανῶν συναδελφῶν μας, οἱ ὁποῖοι, γεννηθέντες ἐκτὸς τῶν ὀρίων τῶν ἐπαρχιῶν μας, ἐγκατεστάθησαν κυρίως ἐξ αἰτίας τῶν διαφορῶν ὑπηρεσιῶν των εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ ἂν μείνῃ ὁ ὁρισμὸς, ὅπως εἶναι, ἀποξενόνονται διόλου ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν. Τὸ ζητῶ, διότι θέλω ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος νὰ ᾔναι ἐλεύθερος νὰ ἐκλέγῃ ὅποιον θέλει, καὶ ἀπὸ ὁποῖον μέρος θέλει. Ἡξεύρετε, Κύριοι, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον, καὶ εἰς τόσα ἄλλα κράτη ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῶν Βουλευτῶν ἐκλέγεται ἀδιαφόρως μεταξὺ ὅλων τῶν πολιτῶν, τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα, ἔπου καὶ ἂν κατοικῶσιν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, πῶς θὰ φανῇ βαρὺ εἰς ἡμᾶς τὸ νὰ ἐκλέγηται μεταξὺ ἡμῶν μόνον τὸ ἡμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ κα·

τ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Ἀλλὰ θέλω νὰ προσηλώσω, Κύριοι, τὴν προσοχήν σας καὶ εἰς ἄλλο τι. Πιξέυετε, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα εἶναι σχεδὸν προδεδικασμένον; τὸ 21 ἄρθρον τοῦ σχεδίου τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον παραδέχθημεν χθές, δίδει εἰς ἕκαστον πολίτην τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν, ὅπου θελήσει νὰ μεταφέρῃ τὴν διαμονήν του· εἶναι ἄρα δυνατόν νὰ μὴν ἔχη καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι; δὲν εἶναι ἀλληλένδετα τὸ ἐκλέγειν καὶ τὸ ἐκλέγεσθαι; ἂν ἀποποιηθῶμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸν πολίτην, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδώσαμεν τὸ ἄλλο, ἔχοντα πάντοτε τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, δὲν εἴμεθα ἀσυνεπεῖς; δὲν ἀντιφάσκομεν πρὸς ὅσα παραδέχθημεν χθές; Σκεφθῆτε, Κύριοι, τοὺς λόγους μου καὶ θὰ πεισθῆτε, ὅτι δὲν ἔμποροῦμεν πλέον νὰ ὑπισθοδρομήσωμεν.

Ἐπειτα δυνάμεθα ἡμεῖς, ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, νὰ περιορίσωμεν τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ; Δυνάμεθα νὰ τὸν εἴπωμεν νὰ ἐκλέξῃ ἡμᾶς καὶ ὄχι ἄλλους; διότι τί ἄλλο σημαίνει ὁ περιορισμὸς οὗτος; Σταθμίσατε, τοὺς λόγους μου, καὶ θὰ εὐρίτζε, ὅτι, ἐμμένοντες εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ, καταπατῶμεν οἱ ἴδιοι ἡμεῖς τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα ὡς ἱερὰ, καὶ γενόμεθα καὶ ἔνοχοι ἰδιοτελείας.

Πρὶν καταβῶ ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦτο, ὅπου ἴσως δὲν ἀναβῶ πλέον, διότι ἐφθάσαμεν σὺν Θεῷ εἰς τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν μας, ζητῶ τὴν ἀδειάν σας νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ ζήτημα τὸ περὶ τῶν μετοίκων, καὶ νὰ σᾶς παρακινήσω, σεβόμενοι ὅ,τι ἐσεβάσθησαν ὅλαι αἱ προλαβοῦσαι Ἐθνικαὶ Συνελεύσεις καὶ ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις, νὰ μὴν ἀπαιτήσῃται ἀπ' αὐτοὺς διαμονὴν μακρυτέραν τῆς πενταετίας. Εὐκολύνοντες τοιοῦτοτρόπως τὴν μετοίκησιν των, βεβαιωθῆτε, Κύριοι, ὅτι δὲν ὠφελοῦμεν τόσον αὐτοὺς, ὅσον ὠφελοῦμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι. Χρειαζόμεθα, ἀδελφοί, τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ζῶντας ὁμογενεῖς μας· τοὺς χρειαζόμεθα διὰ πολλοὺς καὶ μεγάλους λόγους. Οἱ ὁμογενεῖς μας οὗτοι εἶναι μέσα τῆς εὐτυχίας τοῦ τυποῦ μας· ἡμεῖς ὅλοι εἴμεθα πτωχοὶ, ἀλλὰ πολλοὶ αὐτῶν εἶναι πλούσιοι καὶ τινες ὑπέρπλουτοι. Οἱ ὁμογενεῖς οὗτοι μᾶς ἀπλόνουν μακρόθεν τὴν δεξιάν των, εἶναι δεξιὰ ἀδελφῶν, ἃς τὴν πιάσωμεν, καὶ ἃς τὴν σφίξωμεν· ἀπεκτήσαμεν, μᾶς λέγουν, ἀπὸ ξένα Κράτη πλούτη, γνώσεις, πείραν, ἢ χεῖρ τοῦ Ὑψίστου μᾶς ἔδωκεν σήμερον πατρίδα· εἰς τὴν πατρίδα θέλομεν νὰ τὰ φέρωμεν· δὲν σᾶς ζητοῦμεν ὑπουργήματα καὶ ἀπολαυὰς· ὄχι, ἐξ ἐναντίας θέλομεν, δι' ὧν ἔχομεν, νὰ βοηθήσωμεν τὴν πατρίδα ἐκ τοῦ πλησίον, καθὼς τῇ ἐβοηθήσαμεν

καὶ τὴν βοηθοῦμεν καὶ μακρόθεν· ὅ,τι ζητοῦμεν εἶναι νὰ ἡμπορέσωμεν καὶ ἡμεῖς ὡς φιλότιμοι συμπολίται σας νὰ συμπράττωμεν ἐν καιρῷ καὶ πάντοτε ἀφιλοκερδῶς εἰς τὴν νομοθεσίαν σας· ἀσπρίσαν καὶ κατὰσπρίσαν αἱ τρίχες μας εἰς τὰ ξένα· μετριάσατε εἰς πεντε ἔτη τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς, διότι τὸ δωδεκαετές, τὸ ὁποῖον ζητεῖτε, εἶναι μακρότερον τοῦ φυσικοῦ τέρματος καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς πολλῶν ἐξ ἡμῶν.

Αὐτὰ μᾶς λέγουν, Κύριοι, οἱ ἐξω ὁμογενεῖς μας· ἀδικεῖ βεβαίως τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀδελφικὴν ἀγάπην σας, ὅποιος ὑπολάβῃ, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι δὲν θ' ἀντηγήσουν εἰς τὴν πλήρη πατριωτικῶν καὶ γενναίων αἰσθημάτων καρδίαν σας.

Ἄλλος δὲ τῶν πληρεξουσίων εἶπεν· ἂν καὶ ἐκτιμῶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλησάντος, δὲν εἶμαι ὁμῶς κατὰ πάντα σύμφωνος μὲ αὐτάς· ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ παρουσιασθείσῃ τροπολογία δὲν ὑπάρχουσι τὰ τοῦ 63 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος προσόντα, διότι ἐκτὸς τῆς ιδιότητος τοῦ νὰ ᾖ πολίτης Ἕλλην, ἥτις εἶναι ἀφρημένη, ὡς εἰπεῖν, ιδέα, διότι δὲν ἔχομεν εἰσέτι τέλειον νόμον, ὀρίζοντα τὰ προσόντα τοῦ πολίτου, καμμία ἄλλη δὲν περιέχεται, οὔτε αὐτὴ ἔτι ἡ τῆς ἐγκαταστάσεως, ἥτις εἶναι ἀναπόφευκτος εἰς τὸν μέλλοντα νὰ λάβῃ τὸ τοῦ Βουλευτοῦ ἀξίωμα. Πρὸς τούτοις δὲν παραδέχομαι τὸ νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ 4 § τοῦ ἄρθρου ἡ φράσις καὶ διαμεινάντων, διότι ταυτίζεται ὁ διαρκῶς ἀγωνισθεὶς τῷ μόλις ἐλθόντι ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος καὶ ἀναχωρήσαντι ἀμέσως. Ὅσον διὰ τὴν τοῦ χρόνου διάρκειαν, ἃς ἐλαττωθῇ, ἂν ἡ δωδεκαετής φαίνεται μακρά, ἀλλὰ ἡ πενταετής διαμονὴ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ἐξ ἧς ἐκλέγεται ἀξιῶ νὰ ὑπάρχῃ, ὡς καὶ τὸ προσὸν ιδιοκτησίας, φερούσης ἑγγεῖον φόρον· εἰς ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις, διότι ἤμην καὶ ἐγὼ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐς πρὸς τὸν τελευταῖον §, οὗτος ἐτέθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ λάβῃ χώραν τὸ ἄτοπον τῶν διπλῶν ἐκλογῶν, ὡς ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν τῶν πληρεξουσίων ἐγένετο.

Ἀντιπαρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι, παραδεχθείσης τῆς Συνελεύσεως τὸ ἄρθρον 21, ἥτοι τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ψηφοφορεῖν καὶ εἰς ἄλλον δῆμον, τὸ ζήτημα τοῦ ἐκλεξιμοῦ εἶναι ἤδη δεδικασμένον. Διότι πῶς εἶναι δυνατόν ὁ ἐξ ἄλλου δήμου ψηφοφορῶν εἰς δῆμόν τινα, νὰ ἔχῃ μόνον τὸ τοῦ ἐκλογέως δικαίωμα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τοῦ ἐκλεξιμοῦ; Ἡ ἐναντία λύσις τούτου καταστρέφει τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀποφασισμένα. Ἐπειτα ἃς ἐξετάσωμεν, εἰς ὅσον, εἰ ἂν ἡ ἐξ ἡμισίας ἐκλογὴ ἐκ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἐπαρχιῶν § 2, εἰ μὴ 2 ἐλαττωθῇ. Εἰς τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἡ ἐκλογὴ γίνεται

ἐξ ὅλου τοῦ δήμου, εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἐξ ὅλης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὰ νομαρχικὰ ἐξ ὅλης τῆς νομαρχίας, διατὶ λοιπὸν ἢ τῶν ἀντιπροσώπων νὰ γίνηται ἐκ μόνης τῆς ἐπαρχίας; Διατὶ νὰ περιορίσωμεν τὸν λαὸν νὰ ἐκλέγῃ τὸν ἀντιπρόσωπον ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, καὶ νὰ μὴν ἐκτείνωμεν τὸν κύκλον τῆς ἐκλογῆς ἐφ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ὥστε νὰ μὴν περιορᾶται ὁ ἱκανὸς, ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκηται; Ἐὰν ἡ ἐκλογὴ ἦτον ἔμμεσος, ὑπῆρχεν ἴσως ὑποψία ραδιουργίας, ἀλλ' εἰς τὴν ἄμεσον τί ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν; Ἐπιτρέποντες τὸν τοιοῦτον τῆς ἐκλογῆς τρόπον, θέλομεν καταστήσει ἐθνικοὺς τῶν ἀνθρώπων, διότι πάντας θέλει κατάσχει φιλοτιμία εἰς τὸ νὰ γίνωσιν ἐθνικοὶ τῶν ἀνδρῶν, ὥστε διαφοροὶ τόποι νὰ ἀντιφιλοτιμῶνται εἰς τὸ νὰ ἔχωσιν αὐτοὺς ἀντιπροσώπους καὶ ὑπερασπιστὰς τῶν συμφερόντων των.

Δίδοντές τι, εἶπεν ἄλλος, προσέξατε μὴ τοι ἀφαιρεθῇ τὸ ὅλον. Χθὲς ἐδώκατε τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν, σήμερον δὲ ζητοῦσι ἀφ' ὑμῶν τὸ τοῦ ἐκλεξιμοῦ. Ἐὰν ἡ μεταβολὴ ἐγένετο ἕνεκα τῶν ξένων, ἂν καὶ ἀλλοθρήσκων, ἐὰν πρὸ ἡμερῶν ἐγένετο ψήφισμα περὶ τῆς ὑπαλληλίας, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ ὑπάρχῃ προσοχὴ ὡς πρὸς τὸ τοῦ νομοθέτου ἀξίωμα· ἂν τινων ἐλευκάνθησαν αἱ τρίχες εἰς ἀπόκτησιν πλούτου καὶ ἄλλων ἀγαθῶν, ἡμῶν ἐλευκάνθησαν ἐκ τῶν παθημάτων καὶ ἀγώνων. Εἰς κἀνὲν κράτος δὲν γίνονται τόσον εὐκολα οἱ Βουλευταί. Μήτοι πρέπει διὰ νὰ ἔχωμεν τοὺς τοιοῦτους εἰς τὴν Ἑλλάδα, νὰ καταστήσωμεν αὐτοὺς ἀρχοντας ἡμῶν; Ὁ Βουλευτὴς πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὸν τόπον ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκλέγεται, καὶ νὰ γνωρίζηται παρ' αὐτοῦ. Δὲν ἔχουσι τάχα καὶ αἱ ἐπαρχίαι ἱκανοὺς ἀνδρας; ἢ πρέπει ἐξ Ἀθηνῶν νὰ ἔχωμεν μόνον τοὺς Βουλευτάς;

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ τῶν δωδεκαετῶν προθεσμία εἶναι μακρὰ, καὶ ἀντὶ ταύτης ἤθελε προτείνει τὴν δεκαετῇ· ἐπίσης φρονῶ ὅτι ἤθελεν εἶναι καλῆτερον τὸ νὰ ἐλλείψῃ ὁ ὅρος τῆς κτηματικῆς καταστάσεως, διότι πολλαὶ οἰκονομίαι εἰς τοῦτο δύνανται νὰ λάβωσι χώραν, ὥστε νὰ ματαιωθῇ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, φρονῶ, ἵνα διαγραφῇ τὸ ἐν αὐτῇ ἐκ τοῦ τέλους τοῦ 6. §. Ὡς πρὸς τοὺς Βουλευτάς φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ μιμηθῶμεν κατὰ τσῦτο τὰ προηγούμενα ἡμῶν ἔθνη, καὶ νὰ μὴ περιορίσωμεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ὑπάρχει οὔτε ὑποψία ὅτι ὁ λαὸς θέλει ἐκλέξει ἄλλους παρὰ τοὺς ἐπαρχιώτας, διότι εἰσέτι δὲν ἐφάνησαν Δημοσθένεις παρ' ἡμῖν. Πρὸς τιμὴν λοιπὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ δύνανται οἱ ἡμίσεις τῶν Βουλευτῶν ἐκάστης ἐπαρχίας νὰ ἐκλέγωνται καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπαρχίας.

Εἷς δὲ τῶν πληρεξουσίων Λακεδαιμόνος ἀναστὰς εἶπεν. Διὰ ν' ἀποφύγωμεν πᾶσαν φιλονεικίαν καὶ νὰ περάνωμεν κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, καλὸν ἤθελεν εἶσθαι τὸ νὰ παραδεχθῶμεν κατὰ τοῦτο διὰ ταύτην μόνην τὴν ἐκλογὴν τὸν νόμον τοῦ 1822, ἀφοῦ ἐπιφέρωμεν εἰς αὐτὸν τροπολογίας τινάς. Κατὰ τοῦτον τὸν Νόμον δὲν ἀπαιτοῦνται ἄλλα προσόντα διὰ τὸν Βουλευτὴν, εἰμὴ νὰ ᾔηται αὐτόχθων, ἢ νὰ κατοικῇ πρὸ πέντε ἐτῶν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας καὶ νὰ ἀπέκτησεν ἰδιοκτησίαν τινά. Ταῦτα διαλαμβάνει ὁ Νόμος οὗτος, νομοθετηθεὶς ἐν πολέμῳ· ἐπειδὴ δὲ τώρα εἶναι διάφορα τὰ περιστατικὰ, δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ 3 ἢ 4 ἐτὶ ἐτῶν διαμονὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλας τοιαύτας μικρὰς τροπολογίας νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς αὐτόν. Ἀνέγνωσεν ἐνταῦθα τὴν τροπολογίαν του, ἔχουσιν οὕτω·

α Διὰ νὰ γίνῃ τις Βουλευτὴς ἀπαιτεῖται·

1) νὰ ἔχῃ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 63 τοῦ Συντάγματος ὀριζομένας ιδιότητες.

2) νὰ μὴν ὑπάγῃτε εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ παρόντος νόμου.

3) νὰ ᾔηται αὐτόχθων τῆς ἐπαρχίας εἰς ἣν ἐκλέγεται, ἢ νὰ ᾔηται κάτοικος ἐν αὐτῇ πρὸ πέντε ἐτῶν. Καὶ ἂν ὁ μὲν τελευταῖος οὗτος δὲν ἀνείκη εἰς τοὺς μέχρι τέλους τοῦ 1827, πολιτικῶς καὶ στρατιωτικῶς ἀγώνισθέντας ἢ εἰς τοὺς μέχρι τέλους τοῦ 1829 στρατιωτικῶς μετασχόντας τοῦ ἀγῶνος, ἀπαιτεῖται νὰ διεμείνῃ καὶ ἄλλα τρία ἔτη ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἔχῃ κτήματα ἀξίας δέκα χιλιάδων τοῦλάχιστον δραχμῶν. » Τὸ τοιοῦτον εὐχαριστεῖ, εἶπε, πάντας, διότι ταυτίζονται ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ οἱ αὐτόχθονες καὶ οἱ ἀγωνισταί, μέχρι τοῦδε μάλιστα πάντες εἰσὶν ἀποκαταστημένοι ἐντὸς τῶν ἐπαρχιῶν· τὸ τοιοῦτον εἶναι καλὸν, μάλιστα εἰς τὰς παρούσας ἐκλογάς, ὅτε τὸ πᾶν θέλει συγκινηθῇ καὶ θέλουσι γίνῃ διάφοροι ἀπόπειραι παρὰ τῶν ἐχόντων τὴν ἐξουσίαν ἀνὰ χεῖρας. Ἀλλὰ τοῦ κανόνος τούτου θέλει δεχθῇ ἡ Συνέλευσις νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τοὺς 3 ἢ 4 ἐκείνους ἄνδρας, τοὺς ὁποίους ἐξήρесе καὶ ἄλλο τε ὀνομαστὶ, ὅτε ἐσυζητεῖτο τὸ περὶ τῆς ὑπηρεσίας ψήφισμα.

Πολλοὶ ὁμοφώνως εἶπον ἡ ἐξαίρεσις ἐννοεῖται καὶ ἐνταῦθα ὑπὲρ αὐτῶν ἐκείνων οἵτινες καὶ ἄλλο τε ἐξήρέθησαν ἐν ταῖς περὶ τῆς ὑπηρεσίας συζητήσεσι, καὶ οὐδεὶς εἰς τοῦτο ἀντέλεξε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, εἰπόντων πολλῶν ὅτι ἐφωτίσθη ἡ Συνέλευσις, εἶπεν. Ὑπάρχουσι δύο τροπολογίαι 1) ἡ τοῦ πληρεξουσίου Μεσολογγίου καὶ 2) ἡ τοῦ πληρεξουσίου Λακεδαιμόνος,

3) δὲ ὑπάρχει καὶ τὸ σχέδιον· θέλει τεθῇ δὲ πρῶτον εἰς ψηφορορίαν ἢ πρώτη τροπολογία, καὶ ἂν δὲν γίνῃ δεκτὴ, ἢ δευτέρα, καὶ μετὰ ταύτην, ἐὰν καὶ αὕτη δὲν γίνῃ δεκτὴ, θέλει τεθῇ τὸ σχέδιον ὡς βάσις τῆς συζητήσεως· ἀλλ' οἰαδήποτε τῶν τροπολογιῶν γίνῃ δεκτὴ, θέλει συζητηθῇ κατὰ παράγραφον.

Ἐνταῦθα ἐγένετο πολλὴ συζήτησις, τῶν μὲν λεγόντων ὅτι πρέπει νὰ ψηφοφορηθῶσι πρῶτον αἱ τροπολογίαι, καὶ οἰαδήποτε γίνῃ παραδεκτὴ νὰ συζητηθῇ κατὰ παράγραφον, τῶν δὲ ὅτι πρέπει νὰ ψηφοφορηθῶσιν ὀριστικῶς, τῶν δὲ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἡ συζήτησις καὶ ἐπὶ ἐκάστου §. νὰ ἀντιψηφοφορηθῇ ὁ οἰκείος §. ἐκάστης τροπολογίας.

Εἷς δὲ ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ μόνη διαφωνία ὑπάρχει ὡς πρὸς τοὺς Βουλευτάς, ἐὰν μέρος αὐτῶν δύναται νὰ λαμβάνηται καὶ ἐκτὸς ἐκάστης ἐπαρχίας, τοῦτο λοιπὸν ἂν τεθῇ εἰς ψηφορορίαν καὶ λυθῇ, τὰ λοιπὰ θέλουσιν εἶσθαι εὐκόλα. Ἡ γνώμη αὕτη ἐπεκράτησεν εἰς τὴν Συνέλευσιν, καὶ ὁ Πρόεδρος ἔθεσε τὸ ζήτημα οὕτω :

α Ὅταν οἱ Βουλευταὶ ᾖναι δύο ἢ περισσότεροι, πρέπει ὑποχρεωτικῶς νὰ ἐκλεχθῶσιν ὅλοι ἀπὸ τοὺς τῆς ἐπαρχίας, ἢ ἢμπορεῖ νὰ ἐκλεχθῇ ἐν μέρος αὐτῶν ἀδιαιρότως καὶ ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν; Ὅλοι οἱ Βουλευταὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας νὰ ᾖναι, ἢ καὶ μέρος αὐτῶν ἐξ ἄλλης δύναται νὰ ᾖναι; v

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐλύθη τὸ ζήτημα καταφατικῶς διὰ τὸ πρῶτον καὶ ἀποφατικῶς διὰ τὸ δεύτερον, διὰ ψήφων 90:88.

Τότε ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν : Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη νὰ ᾖναι ὅλοι οἱ Βουλευταὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ ἐκπληρῶν καθήκοντα Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δρ. Ν. Δρόσου.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γ. Δοκός.